

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

CONVEY – «Καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης: Η συμμετοχή των νέων στα σχολεία στην ψηφιακή εκπαίδευση για τα στερεότυπα των φύλων»

Ref. *JUST/2015/RDAP/AG/SEXV/8572*

Το παρόν έγγραφο δημιουργήθηκε με την οικονομική υποστήριξη του Προγράμματος Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια (REC) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενό του αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των εταιρών του προγράμματος CONVEY και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι αντιπροσωπεύει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

cesie
the world is only one creature

HFC
"Hope
For
Children"

Palermo dal 1783
Maria Adelaide
Educandato Statale

ga
gender
alternatives

sexual violence centre cork

City of Westminster

BULGARIAN
RED CROSS
Regional council -
Plovdiv

Περιεχόμενα

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	4
A.1. Στόχοι	4
A.2. Χρονοδιάγραμμα	4
A.3. Εγκαταστάσεις	4
A.4. Μέγεθος ομάδας	5
A.5. Προσδιορισμός νέων	5
A.6. Άδεια	5
A.7. Αξιολόγηση	5
B. ΤΟ ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	5
B.1. Δομή	5
B.2. Δραστηριότητες	6
1. Εισαγωγικές δραστηριότητες	6
Δραστηριότητα 1.1 - Γνωριμία μεταξύ των μαθητών (1).....	7
Δραστηριότητα 1.2 - Γνωριμία μεταξύ των μαθητών (2).....	8
Δραστηριότητα 1.3 – Συνέντευξη.....	8
2. Στερεότυπα φύλου και σεξουαλικοποίηση των γυναικών στα κοινωνικά μέσα	11
Δραστηριότητα 2.1 - «Ας μιλήσουμε για τα στερεότυπα».....	11
Δραστηριότητα 2.2 - «Ας διερευνήσουμε τα στερεότυπα».....	11
Δραστηριότητα 2.3 – «Τα κορίτσια / τα αγόρια δεν μπορούν να το κάνουν αυτό».....	12
Δραστηριότητα 2.4 – «Στα κορίτσια αρέσει το ροζ, στα αγόρια το μπλε».....	13
Δραστηριότητα 2.5 – «Σύννεφο λέξεων από δημοφιλείς διαφημίσεις».....	15
Δραστηριότητα 2.6 - «Επισκέπτες της Γης».....	16
Δραστηριότητα 2.8 – «Ο ιδανικός σας εαυτός».....	17
Δραστηριότητα 2.9 – «Τα ντοκιμαντέρ ως αφετηρία της συζήτησης».....	18
Δραστηριότητα 2.10 – «Στερεοτυπικό παζλ».....	18
3. Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση	20
Δραστηριότητα 3.1 – «Όρια».....	20
Δραστηριότητα 3.2 – «Κοινοποίηση στα κοινωνικά μέσα».....	22
Δραστηριότητα 3.3 – «Η γέφυρα».....	24
Δραστηριότητα 3.4 - «Χρησιμοποιήστε διαφορετικά σενάρια για να επισημάνετε τη διαφορά μεταξύ σεξουαλικής παρενόχλησης και θετικής προσοχής».....	25
Δραστηριότητα 3.5 – «Καταρρίψτε τους μύθους σχετικά με τη βία με βάση το φύλο!».....	26
Δραστηριότητα 3.6 – «Το μήνυμά μας! (Αφίσα για μια εκστρατεία εθελοντών)».....	28
Δραστηριότητα 3.7 – «Αίσθημα ασφάλειας».....	29
Δραστηριότητα 3.8 - «Ανάλυση του περιεχομένου των παιχνιδιών σε μικτές ομάδες εργασίας».....	31
4. Δραστηριότητες γνωριμίας ("Icebreakers")	33

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

A.1. Στόχοι

Τα εκπαιδευτικά εργαστήρια που θα πραγματοποιηθούν στα σχολεία έχουν ως στόχο:

- Να εκπαιδεύσουν και να εξοικειώσουν τους νέους σε θέματα σεξουαλικής βίας, παρενόχλησης, στερεοτύπων φύλου,
- να διδάξουν στα παιδιά και τους νέους πώς να προστατεύονται
- να προωθήσουν την αλλαγή στην συμπεριφορά (την ανεκτική στη βία συμπεριφορά και τη στερεοτυπική συμπεριφορά του φύλου), εκπαιδεύοντας τους νέους για τις επιρροές των μέσων ενημέρωσης, την ισότητα των φύλων, τις υγιείς σχέσεις, την επικίνδυνη συμπεριφορά και τις στάσεις που σχετίζονται με τα μέσα ενημέρωσης και τη σεξουαλικότητα κ.λπ.
- να κοινοποιήσουν το online παιχνίδι προσομοίωσης, επιτρέποντας στους νέους να αντιμετωπίζουν ευαίσθητα θέματα με ωραίο τρόπο τόσο γι' αυτούς όσο και για το κοινό-στόχο αλλά και με κατάλληλο τρόπο ανάλογα με την ηλικία και την ανάπτυξή τους.

Τα εκπαιδευτικά εργαστήρια θα βοηθήσουν τους νέους να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να αναπτύξουν καλύτερους μηχανισμούς αντιμετώπισης, συμβάλλοντας στην πρόληψη της βίας που συνδέεται με τα στερεότυπα φύλων και τη σεξουαλικότητα των γυναικών στα μέσα ενημέρωσης και στις νέες τεχνολογίες.

Στα πλαίσια του προγράμματος έχει αναπτυχθεί ένα παιχνίδι / εφαρμογή που θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με αυτό το πρόγραμμα δραστηριοτήτων. Το παιχνίδι θα παρουσιαστεί με διαδραστικό τρόπο, εξηγώντας τους κανόνες και τους στόχους και ενθαρρύνοντας το ενδιαφέρον των νέων που θα επεκταθεί περαιτέρω με τη χρήση του παιχνιδιού και θα εμπλουτίσει την κοινότητα υποστήριξης. Κάθε συνεδρία θα ολοκληρώνεται με μια δραστηριότητα ενημέρωσης και αξιολόγησης.

Τα εργαστήρια θα παραδίδονται σε μορφή ομαδικής εργασίας, σε ένα ασφαλές και προστατευτικό περιβάλλον όπου τα παιδιά θα ενθαρρύνονται να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να μάθουν ο ένας από τον άλλο.

A.2. Χρονοδιάγραμμα

Τα εργαστήρια αναμένεται να πραγματοποιηθούν **το 2018-2019**. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει το χρονοδιάγραμμα που ταιριάζει καλύτερα στο σχολικό πρόγραμμα. Για παράδειγμα, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να πραγματοποιήσει μία ή δύο συνεδρίες ανά εβδομάδα. Ωστόσο, συνιστάται ιδιαίτερα οι συνεδρίες να διεξάγονται σε **εβδομαδιαία βάση (μία συνεδρία ανά εβδομάδα)**.

Όσον αφορά τη διάρκεια των συνεδριών, υπάρχει ένας προτεινόμενος χρόνος που πρέπει να διατεθεί για κάθε μεμονωμένη δραστηριότητα, αλλά αυτό αποτελεί μόνο κατευθυντήρια γραμμή και οι δραστηριότητες μπορούν να προσαρμοστούν από τους/τις εισηγητές/ριες. Ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να επιλέξει από τις δραστηριότητες όσες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του εργαστηρίου. Η ελάχιστη διάρκεια ενός πλήρους εργαστηρίου πρέπει να είναι **10 ώρες** (δηλαδή μία συνεδρία την εβδομάδα για 10 συνεχείς εβδομάδες).

A.3. Εγκαταστάσεις

Τα εργαστήρια μπορούν να πραγματοποιηθούν εντός των ωρών διδασκαλίας ή εκτός σχολείου σύμφωνα με την προτίμηση των εμπλεκόμενων.

A.4. Μέγεθος ομάδας

Συνιστάται να συνεργαστείτε με μια ομάδα 20-25 μαθητών/-ριών. Λόγω του διαδραστικού χαρακτήρα των δραστηριοτήτων, οι συνεδρίες έχουν καλύτερα αποτελέσματα εάν παραδίδονται σε ομάδες με 20-25 νέους, επιτρέποντας σε όλους να συμμετάσχουν ισότιμα. Συνιστάται επίσης να εμπλέκεται ίσος αριθμός αγοριών και κοριτσιών, αν είναι δυνατόν. Σε περίπτωση ομάδων με σαφή πλειοψηφία αγοριών ή κοριτσιών (ποσοστό άνω του 40% έως 60%), ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να επικοινωνήσει με τον οργανισμό που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα στη χώρα.

A.5. Προσδιορισμός νέων

Για την υλοποίηση του προγράμματος διατίθενται διάφορες επιλογές. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί είτε να προσκαλέσει νέους να συμμετάσχουν σε εθελοντική βάση είτε να συμπεριλάβουν μια συγκεκριμένη τάξη ή ομάδα νέων. Για παράδειγμα, μια επιλογή είναι η πραγματοποίηση του προγράμματος ως εξωσχολική δραστηριότητα όπου νέοι από διαφορετικές τάξεις επέλεξαν να συμμετάσχουν ή μια άλλη επιλογή είναι η παράδοση του σεμιναρίου σε τάξεις στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος. Και οι δυο επιλογές είναι αποδεκτές. Για τους σκοπούς αυτού του προγράμματος **συνιστούμε την επιλογή μιας ολόκληρης τάξης και κατά προτίμηση ως μέρος του σχολικού προγράμματος**. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, τότε μπορούν να εφαρμοστούν και άλλες μέθοδοι.

A.6. Άδεια

Εάν είναι απαραίτητο, θα πρέπει να σιγουρευτείτε ότι θα αποκτηθεί η απαραίτητη άδεια από το σχολείο ή την υπεύθυνη υπηρεσία για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών σεμιναρίων και του προγράμματος στα σχολεία.

A.7. Αξιολόγηση

Προκειμένου να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα των εργαστηρίων, η ομότιμη ομάδα πρέπει να συμπληρώσει ένα ερωτηματολόγιο πριν από την έναρξη του εργαστηρίου, ένα ενδιάμεσο ερωτηματολόγιο στη μέση των εργαστηρίων και ένα ερωτηματολόγιο στο τέλος. Ο στόχος είναι να μετρηθεί η στάση και η αλλαγή συμπεριφοράς στην ομάδα-στόχου των μαθητών 14-18 ετών.

B. ΤΟ ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

B.1. Δομή

Όπως προαναφέρθηκε, η ελάχιστη διάρκεια του προγράμματος είναι 10 ώρες. Ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση του ερωτηματολογίου δεν περιλαμβάνεται στη διάρκεια των 10 ωρών.

Συνεδρία 1 - Εισαγωγή (45 λεπτά) και πρώτο ερωτηματολόγιο

Συνεδρία 2 - Στερεότυπα φύλου (45 λεπτά)

Συνεδρία 3 - Στερεότυπα φύλου (45 λεπτά)

Συνεδρία 4 - Στερεότυπα και σεξουαλικοποίηση των γυναικών στα ψηφιακά μέσα (45 λεπτά)

Συνεδρία 5 - Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση (45 λεπτά) (και ενδιάμεσο ερωτηματολόγιο)

Συνεδρία 6 - Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση (45 λεπτά)

Συνεδρία 7 - Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση (45 λεπτά)

Συνεδρία 8 - Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση (45 λεπτά)

Συνεδρία 9 - Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση (45 λεπτά)

Συνεδρία 10 - Online παιχνίδι και συζήτηση, ολοκλήρωση (45 λεπτά) και τελικό ερωτηματολόγιο

Εκτός από τις εισαγωγικές δραστηριότητες που ακολουθούν, το πρόγραμμα περιλαμβάνει αρκετές δραστηριότητες γνωριμίας (icebreaker activities) που οι εκπαιδευτικοί είναι ελεύθεροι να χρησιμοποιήσουν.

Το πρώτο μέρος των δραστηριοτήτων θα βοηθήσει τους νέους να διερευνήσουν τα στερεότυπα των φύλων, τους ρόλους των φύλων και τις προσδοκίες που συνδέονται με το φύλο, τις οποίες θέτει η οικογένειά τους, η κοινωνία και τα μέσα ενημέρωσης. Οι νέοι θα ενθαρρυνθούν να αξιολογήσουν κριτικά την επίδραση των στερεοτύπων φύλου στη ζωή και τις εμπειρίες τους και πώς αυτά σχετίζονται με την ανισότητα και τη σεξουαλική βία.

Το δεύτερο μέρος των δραστηριοτήτων θα βοηθήσει τους νέους να διερευνήσουν τη βία με βάση το φύλο, τις διάφορες μορφές κακοποίησης, τη σεξουαλική βία και τη σεξουαλική παρενόχληση και τους μύθους γύρω από το φαινόμενο της βίας κ.λπ.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος οι μαθητές/-ριες θα παίξουν το εκπαιδευτικό παιχνίδι για να διερευνήσουν και να ελέγξουν τις γνώσεις που κέρδισαν και θα αποκτήσουν νέες ιδέες μέσω της διερεύνησης των περιπτώσεων που αναφέρονται στο παιχνίδι.

B.2. Δραστηριότητες

1. Εισαγωγικές δραστηριότητες

Σε αυτή την ενότητα υπάρχουν δραστηριότητες για την πρώτη συνάντηση με την ομάδα. Το επίκεντρο αυτών των δραστηριοτήτων είναι να γνωρίσουν ο ένας τον άλλον (ειδικά αν η ομάδα των εφήβων δεν γνωρίζονται μεταξύ τους). Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει μία από τις τρεις παρακάτω δραστηριότητες (και οι τρεις δραστηριότητες έχουν τον ίδιο στόχο και δεν χρειάζεται να εφαρμοστούν όλες).

Σημαντική σημείωση: πριν από την έναρξη οποιασδήποτε δραστηριότητας και μετά την εισαγωγή του σεμιναρίου στους/στις μαθητές/-ριες, ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να καθορίσει κάποιους βασικούς κανόνες.

Προτεινόμενη δραστηριότητα για τους βασικούς κανόνες¹

Χρόνος: 10 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Οι μαθητές/-ριες καταλήγουν σε κοινά συμφωνημένα και αμοιβαία σεβαστά πρότυπα συμπεριφοράς που συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Υλικά: 1) Flipchart χαρτί 2) Μαρκαδόροι

Οδηγίες

- Παρέχετε στους/στις μαθητές/-ριες μια σύντομη περίληψη του προγράμματος.

¹ Προσαρμοσμένο από το: http://www.medinstgenderstudies.org/wp-content/uploads/Y4Y-Manual_digital_v12.pdf

- Εξηγήστε ποιοι είναι οι Βασικοί Κανόνες και γιατί είναι χρήσιμοι (βοηθούν τους/τις μαθητές/-ριες να αισθάνονται άνετα και ασφαλείς να μοιράζονται τις σκέψεις και τις απόψεις τους ειδικά όταν οι δραστηριότητες αφορούν ευαίσθητα θέματα όπως η κακοποίηση ή η ανισότητα). Ρωτήστε τους/τις μαθητές/-ριες: Ποιοι είναι οι βασικοί κανόνες που θα θέλατε να ορίσετε;
- Καταγράψτε τις απαντήσεις τους. Μπορείτε να προτείνετε οποιουδήποτε Βασικούς Κανόνες που οι μαθητές/-ριες δεν έχουν αναφέρει.
- Τοποθετήστε το flipchart με τους Βασικούς Κανόνες σε ένα ορατό σημείο (π.χ. στον τοίχο) όπου θα παραμείνει κατά τη διάρκεια όλων των Συνεδρίων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- 1) Ομαδική εργασία.
- 2) Σεβόμαστε τις απόψεις των άλλων, ακόμα και όταν είναι διαφορετικές από τις δικές μας.
- 3) Ακούμε προσεκτικά, χωρίς να διακόπτουμε το άλλο άτομο που μιλάει.
- 4) Δεν υπάρχουν χαζές ή λανθασμένες ερωτήσεις - μπορούμε να ρωτήσουμε όποτε δεν καταλαβαίνουμε κάτι.
- 5) Όλα τα άτομα είναι ελεύθερα να εκφράσουν τις απόψεις τους, αλλά κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να μοιραστεί προσωπικές ιστορίες ή να συζητήσει πράγματα που τον/την κάνουν να αισθάνεται άβολα.
- 6) Δεν επιτρέπονται οι προσωπικές επιθέσεις: κανείς δεν πρέπει να κατηγορεί κανέναν για τίποτα.
- 7) Δεν επιτρέπονται ακατάλληλα, εξευτελιστικά ή ταπεινωτικά σχόλια.
- 8) Σεβόμαστε την ώρα.
- 9) Εμπιστευτικότητα: Ό, τι λέμε και μοιραζόμαστε μεταξύ μας είναι εμπιστευτικά και δεν πρέπει να τα συζητούμε έξω από την τάξη ή να τα μοιραζόμαστε με άλλους.

Δραστηριότητα 1.1 - Γνωριμία μεταξύ των μαθητών/-ριών (1)

Χρόνος: 25-30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Γνωριμία μεταξύ των μαθητών/-ριών, προώθηση της ενεργητικής ακρόασης

Οδηγίες: χωρίστε την ομάδα σε ζεύγη ή ομάδες των 3 (σε περίπτωση περιττού αριθμού στην ομάδα).

Τα παιδιά κάθονται σε κοντινή απόσταση και αντικρίζουν το ένα το άλλο (10-15 λεπτά). Κάθε παιδί μπορεί να μοιραστεί με το ζευγάρι του/της, λεπτομέρειες σχετικά με το όνομά του/της (π.χ. ποιος άλλος στην οικογένεια έχει το ίδιο όνομα, πιθανές συμβολικές έννοιες του ονόματος ή μιας ιστορίας που γνωρίζει το παιδί, διάσημοι άνθρωποι ή ιστορικά πρόσωπα με το ίδιο όνομα, τυχόν σχόλια που το παιδί θέλει να κάνει σχετικά με το όνομα του/της).

Το άλλο παιδί ενθαρρύνεται να ακούει προσεκτικά χωρίς να διακόπτει και να περιμένει τη σειρά του να μοιραστεί τη δική του ιστορία με το όνομα (προωθώντας την ενεργητική ακρόαση).

Στη συνέχεια, τα παιδιά σχηματίζουν ομάδες των τεσσάρων και κάθονται σε έναν κύκλο. Κάθε μέλος της ομάδας μοιράζεται την «ιστορία του ονόματος» του ζευγαριού του με όλη την ομάδα. Προβλέπεται χρόνος για σκέψη και τα παιδιά ενθαρρύνονται να εκφράσουν συναισθήματα και σκέψεις όσον αφορά τη δραστηριότητα. Μετά από αυτό, κάθε ομάδα των τεσσάρων επιλέγει ένα αντιπροσωπευτικό μέλος και αφού όλες οι ομάδες κάθονται σε ένα μόνο κύκλο, ο εκπρόσωπος της κάθε ομάδας συστήνει τους

συμπαίκτες του / της, επιτρέποντάς τους να προσθέσουν οποιαδήποτε πληροφορία θέλουν για τον εαυτό τους.

Δραστηριότητα 1.2 - Γνωριμία μεταξύ των μαθητών (2)

Χρόνος: 25-30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Γνωριμία μεταξύ των μαθητών/-ριών, προώθηση της ενεργητικής ακρόασης

Οδηγίες: Τα παιδιά δουλεύουν σε ζευγάρια ή σε ομάδες των 3 (σε περίπτωση περιττού αριθμού στην ομάδα). Κάθονται σε κοντινή απόσταση και αντικρίζουν το ένα το άλλο. Το κάθε παιδί πρέπει να ανακαλέσει ένα γεγονός ή μια κατάσταση που έλαβε χώρα στο σχολείο και που τον/την έκανε να νιώσει χαρούμενος/η. Μπορεί να είναι κάτι που βίωσε μεμονωμένα ή περιλαμβάνει συμμαθητές ή / και καθηγητές/-ριες. Ο/η εκπαιδευτής/-ρια συμβουλεύει το παιδί να είναι όσο το δυνατόν πιο λεπτομερής στην περιγραφή (ημερομηνία, ώρα, διάρκεια, άτομα που εμπλέκονται κ.λπ.).

Το άλλο παιδί ενθαρρύνεται να ακούει προσεκτικά χωρίς να διακόπτει και περιμένει τη δική του σειρά να μοιραστεί την ιστορία του (προάγοντας την ενεργητική ακρόαση). Στη συνέχεια, κάθε μέλος της ομάδας περιγράφει την «ευτυχισμένη στιγμή» του ζευγαριού του στην μεγαλύτερη ομάδα. Προβλέπεται χρόνος για προβληματισμό και τα παιδιά ενθαρρύνονται να εκφράσουν συναισθήματα και σκέψεις σχετικά με τη δραστηριότητα. Κάθε ομάδα των τριών επιλέγει ένα αντιπροσωπευτικό μέλος και αφού όλες οι ομάδες κάθονται σε ένα κοινό κύκλο, το αντιπροσωπευτικό μέλος κάθε ομάδας θα μοιραστεί τις ιστορίες με την μεγαλύτερη ομάδα.

Δραστηριότητα 1.3 – Συνέντευξη

Χρόνος: 45-60 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Αυτή η δραστηριότητα παίρνει τη μορφή ενός παιχνιδιού ρόλων που αναπαράγει μια δημοσιογραφική συνέντευξη. Πρόκειται για μια σημαντική δραστηριότητα που όχι μόνο ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και αναπτύσσει τη φαντασία των συμμετεχόντων/-ουσών αλλά και προάγει την κοινωνική τους ανάπτυξη. Στόχος είναι οι νέοι να μπορέσουν να φανταστούν τους εαυτούς τους ως διάφορα δημόσια πρόσωπα, άτομα από διαφορετικά επαγγέλματα και άτομα σε ανάγκη. Μέσα από τους ρόλους, οι συμμετέχοντες/-ουσες θα διατυπώσουν τρέχοντα κοινωνικά προβλήματα (διακρίσεις, τάξη / εθνικός διχασμός, ανισότητα κ.λπ.) και πιθανές λύσεις στα προαναφερθέντα θέματα, ώστε να καταλήξουν σε συμπεράσματα σχετικά με τους τρόπους που οργανώνεται σήμερα η κοινωνία.

Υλικά: χαρτί, στυλό, flipchart, μαρκαδόρους, ψαλίδι

Οδηγίες:

- Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να χωριστούν σε μικρές ομάδες 2 ή 3 ατόμων. Σε κάθε ομάδα πρέπει να υπάρχει συναίνεση σχετικά με τους ρόλους που παίρνουν οι συμμετέχοντες/ουσες – ένας/μια δημοσιογράφος και ένας/μια πολίτης.
- Γράψτε σε κομμάτια χαρτιού τους αντιπροσώπους από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και διπλώστε τα ώστε οι μαθητές/-ριες να μην δουν τι είναι γραμμένο. Κάθε ομάδα πρέπει να τραβήξει αυθαίρετα ένα χαρτί που θα καθορίσει το ρόλο τους στην κοινωνία.

Επάγγελμα:

Άτομο με σωματικές αναπηρίες

Συνταξιούχος
Άνεργος/η
Νοικοκυρά
Εργάτης
Φυλακισμένος
Μαθητής/ρια σχολείου
Ένα άτομο με διαφορετικό χρώμα δέρματος
Άστεγο άτομο
Έφηβος/η χωρίς γονείς
Ένα άτομο από μειονοτική ομάδα
Άτομο διαφορετικής εθνικής καταγωγής

- Αφού οι συμμετέχοντες/ουσες πάρουν τους ρόλους τους, δώστε 5 λεπτά για προβληματισμό. Αυτή τη στιγμή, όποιος έχει το ρόλο του συνεντευξιαζόμενου πρέπει να σκεφτεί μια κατάσταση όπου έχουν παραβιαστεί τα κοινωνικά του/της δικαιώματα και γι' αυτό έχει στραφεί στα μέσα ενημέρωσης για να δημοσιοποιήσουν την υπόθεση.
- Εάν είναι απαραίτητο, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δώσουν παραδείγματα ερωτήσεων σχετικά με τα βασικά κοινωνικά δικαιώματα μέσω των οποίων ο/η ερωτώμενος/η μπορεί να λάβει προστασία ή βοήθεια, ποιος ή τι μπορεί να προκαλέσει ένα αδίκημα. Ένα παράδειγμα αδικήματος μπορεί να είναι όταν ένα άτομο με σωματικές αναπηρίες στερείται πρόσβασης σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία λόγω έλλειψης υποστήριξης (ράμπα, ανελκυστήρας, κυλιόμενη σκάλα κ.λπ.). Μια άλλη περίπτωση είναι όταν ένα άτομο διαφορετικής εθνότητας ή χρώματος δέρματος στερείται εργασίας λόγω προκαταλήψεων κατά εθνικότητάς του.
- Οι συμμετέχοντες/ουσες που είναι "δημοσιογράφοι" μπορούν να γράψουν τις ερωτήσεις που θα κάνουν. Αν και τα ερωτήματα εξαρτώνται εξ ολοκλήρου από τον/την συμμετέχοντα/ουσα που ενεργεί ως δημοσιογράφος, θα πρέπει να εξετάσει ορισμένα βασικά σημεία κατά τη διάρκεια της συνέντευξης (μπορούν να τα γράψουν στον πίνακα).

Βασικά σημεία:

- Σε ποιο περιβάλλον ζει/ βρίσκεται το συνεντευξιαζόμενο άτομο;
- Πώς συνέβη η παραβίαση των δικαιωμάτων;
- Ποιοι είναι οι ισχύοντες νόμοι;
- Ποια είναι τα δικαιώματα των επηρεαζόμενων ατόμων;
- Ερωτήσεις προς το ευρύ κοινό σχετικά με πιθανές λύσεις και ποιοι εμπλέκονται κατά την επίλυσή τους.

- Ο ρόλος του «δημοσιογράφου» είναι ο πιο υπεύθυνος ρόλος, διότι χρειάζεται να πάρει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για το πρόβλημα, έτσι ώστε η «κοινωνία» να έχει συγκεκριμένες απαντήσεις.
- Πριν ξεκινήσει η συνέντευξη, είναι σημαντικό οι συμμετέχοντες/ουσες να καθορίσουν το περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται - μπορεί να βρίσκονται στο δρόμο, στο χώρο εργασίας, στην τάξη κλπ.
- Διεξάγετε τη συνέντευξη (15 λεπτά). Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, ζητήστε από τους "δημοσιογράφους" να καταγράψουν εν συντομία τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, ώστε να μπορούν να τις μοιραστούν με τους άλλους στην ομάδα που θα παίξουν το ρόλο του "κοινού".

- Μόλις περάσει ο χρόνος συζήτησης, ζητήστε από κάθε ομάδα να μιλήσει για τη συνέντευξη. Με αυτόν τον τρόπο θα περιγράψουν τα προβλήματα των διαφόρων ομάδων και επαγγελματιών, καθώς και τις σχέσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των πολιτών. Ξεκινήστε μια συζήτηση. Ρωτήστε κάθε ομάδα πώς αισθάνθηκε όταν υποβλήθηκε σε δημόσια προσοχή (στο πρόσωπο του δημοσιογράφου). Ενθαρρύνετε την "κοινωνία" να θέσει ερωτήσεις και να αναλύσει την κατάσταση.

Αποτέλεσμα

Αύξηση της ευαισθησίας των νέων σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Να βελτιωθεί ο διάλογος μεταξύ των νέων και να διευρυνθεί ο κύκλος των ενδιαφερόντων τους και η γνώση τους γύρω από τις κοινωνικές ανισότητες. Να οικοδομήσουν τα θεμέλια της ανεκτικής συμπεριφοράς των νέων στην κοινωνία και να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή τους. Τονίστε τον ρόλο των θεσμικών οργάνων στην οικοδόμηση μιας ειρηνικής και δημοκρατικής κοινωνίας. Να επισημανθούν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Συμπεράσματα - κλείσιμο

2. Στερεότυπα φύλου και σεξουαλικοποίηση των γυναικών στα κοινωνικά μέσα

Σε αυτή την ενότητα υπάρχουν δραστηριότητες που επικεντρώνονται στα στερεότυπα. Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες ως εργαλειοθήκη, οι περισσότερες από τις οποίες έχουν τους ίδιους στόχους. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει 3-4 διαφορετικές δραστηριότητες.

Δραστηριότητα 2.1 - «Ας μιλήσουμε για τα στερεότυπα»

Χρόνος: 30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: η διερεύνηση των στερεότυπων με βάση το φύλο και των ρόλων των φύλων μέσω της μη λεκτικής επικοινωνίας

Υλικά: -

Οδηγίες: Τα παιδιά σχηματίζουν ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Σε κάθε μέλος της ομάδας έχει ανατεθεί το ίδιο καθήκον. Τα παιδιά πρέπει να περιγράψουν μια λέξη (ενδεικτικές λέξεις: στερεότυπο, γυναίκα, άνθρωπος, δικαιώματα, διακρίσεις) στην υπόλοιπη ομάδα με μια κίνηση του σώματος και συμβολικές χειρονομίες χωρίς χρήση λόγου. Στη συνέχεια, τα παιδιά επιστρέφουν σε ολόκληρη την ομάδα για να συζητήσουν και να προβληματιστούν σχετικά με την έννοια των λέξεων.

Βασικά σημεία για συζήτηση:

- Γιατί επιλέξατε αυτές τις χειρονομίες ή κινήσεις για να περιγράψετε αυτή τη λέξη;
- Πώς ένιωσες όταν είδες αυτές τις χειρονομίες όταν ο/η συμμαθητής/-ριά σου προσπάθησε να περιγράψει αυτή τη λέξη;
- Πώς βρήκατε τη λέξη; / γιατί δεν τη βρήκατε;
- Αν περιγράφατε πάλι αυτή τη λέξη, ποιες μη στερεοτυπικές χειρονομίες θα επιλέγατε;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.2 - «Ας διερευνήσουμε τα στερεότυπα»

Χρόνος: 30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: η εξέταση της χρήσης στερεότυπων στην καθημερινή μας επικοινωνία.

Υλικά: κουτί, χαρτί, στυλό / μαρκαδόροι

Οδηγίες: Ο/η εκπαιδευτικός γράφει μια λίστα με στερεοτυπικά αστεία. Στη συνέχεια, κάθε παιδί επιλέγει τυχαία ένα αστείο και το διαβάζει δυνατά στην υπόλοιπη ομάδα. Με την ολοκλήρωση, τα παιδιά θα κληθούν να αξιολογήσουν το βαθμό στον οποίο αντιλαμβάνονται το αστείο ως αστείο σε μια κλίμακα μέχρι το 5 (1 καθόλου - 5 απολύτως). Μετά από αυτό, η ομάδα θα συζητήσει:

- α. Ποιο αστείο θεωρήθηκε ως το πιο αστείο και γιατί
- β. Ποιο αστείο θεωρήθηκε ως το λιγότερο αστείο και γιατί
- γ. Πιθανά στερεότυπα που αντιλαμβάνονται ως αστεία και γιατί
- δ. Πιθανά στερεότυπα που αντιλαμβάνονται ως ακατάλληλα και γιατί

Παραδείγματα στερεοτυπικών αστείων (ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνεται να αναπτύξει την παρακάτω λίστα με επιπρόσθετα παραδείγματα)

- *Τί κάνει μια γυναίκα όταν κοιτάει επίμονα μια λευκή κόλλα χαρτί? Διαβάζει τα δικαιώματά της..*
- *Πώς μπορούμε να διευρύνουμε την ελευθερία της γυναίκας; Απλά επεκτείνετε την κουζίνα της!*
- *Μετά από τρεις ώρες συνεχούς ομιλίας στο τηλέφωνο, ένα κορίτσι λέει σε ένα άλλο: και τώρα ας μπούμε στο θέμα.*
- *Άνδρες ... με δύο σταγόνες σαμπουάν πλένουν τα μαλλιά τους, το σώμα τους, τα πιάτα, τα παράθυρα, τρία μήλα και το αυτοκίνητό τους.*
- *Τι μπορεί να κάνει κάποιος για να κάνει μια γυναίκα ευτυχισμένη; Να μην παντρευτεί.*
- *Πόσα ανέκδοτα υπάρχουν για άντρες; Κανένα! Είναι όλα αλήθεια!*
- *Πώς καταλαβαίνεις ότι ένας άντρας ετοιμάζεται να πει κάτι έξυπνο; Αρχίζει με την φράση «Η γυναίκα μου είπε...»*

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα:

Οι μαθητές/-ριες θα αποκτήσουν μεγαλύτερη επίγνωση του τρόπου με τον οποίο ορισμένα στερεότυπα φύλου μπορούν να βλάψουν ή να προσβάλλουν κάθε φύλο. Θα καταλάβουν επίσης ότι συγκεκριμένα στερεότυπα φύλου εξακολουθούν να είναι κοινά αποδεκτά ή θεωρούνται αβλαβή.

Δραστηριότητα 2.3 – «Τα κορίτσια / τα αγόρια δεν μπορούν να το κάνουν αυτό»

Χρόνος: 30-45 λεπτά

Στόχοι μάθησης: η αξιολόγηση του αντίκτυπου των στερεοτύπων φύλου στη ζωή, να βοηθήσει τα παιδιά να έχουν κριτική σκέψη όσον αφορά τα στερεότυπα των φύλων και την επίδρασή τους στα δικαιώματα των παιδιών (π.χ. διακρίσεις).

Υλικά: Λίστα με στερεοτυπικές εκφράσεις με βάση το φύλο, 4 χαρτιά με γραμμένες τις λέξεις "Συμφωνώ" / "Δεν γνωρίζω" / "Σκέφτομαι ακόμα" / "Διαφωνώ"

Οδηγίες:

Η τάξη έχει χωριστεί σε τέσσερις γωνίες. Σε κάθε γωνιά τοποθετούνται τα χαρτιά: Συμφωνώ / Δεν γνωρίζω / Σκέφτομαι ακόμα / Διαφωνώ.

Θα διαβάσετε διαφορετικές δηλώσεις για το τι κάνουν / δεν κάνουν τα αγόρια και τα κορίτσια. Τα παιδιά παίρνουν θέση σε μια γωνία σύμφωνα με το εάν συμφωνούν, διαφωνούν ή εάν δεν έχουν γνώμη.

Διαβάστε την πρώτη δήλωση και περιμένετε έως ότου τα παιδιά επιλέξουν μια θέση. Στη συνέχεια, ρωτήστε τα παιδιά από διαφορετικές γωνίες γιατί επέλεξαν αυτή τη θέση. Ενθαρρύνετε τα παιδιά να αλλάξουν θέσεις αν αλλάξουν γνώμη αφότου ακούσουν τις απόψεις των άλλων.

Παραδείγματα δηλώσεων:

- Τα αγόρια δεν κλαίνε.
- Τα αγόρια δεν φορούν φούστες.
- Ένα κορίτσι δεν μπορεί να είναι το αφεντικό.
- Μόνο τα αγόρια παίζουν ποδόσφαιρο.

- Τα κορίτσια είναι αδύναμα και τα αγόρια είναι δυνατά.
- Τα κορίτσια βοηθούν τις μητέρες τους. Τα αγόρια βοηθούν τους πατέρες τους.
- Είναι καλύτερο να είσαι κορίτσι παρά αγόρι.
- Όταν κάτι πάει στραβά, τα αγόρια πάντα κατηγορούνται πρώτα.
- Τα αγόρια μπορούν να πουν «βρώμικες λέξεις», αλλά τα κορίτσια δεν μπορούν.
- Τα κορίτσια είναι πιο έξυπνα από τα αγόρια.
- Τα κορίτσια κερδίζουν σε αγώνες επειδή «κλέβουν».
- Είναι εντάξει για τα αγόρια να χτυπήσουν ο ένας τον άλλο, αλλά όχι για τα κορίτσια.
- Τα αγόρια είναι πιο χαρούμενα από τα κορίτσια.
- Τα κορίτσια είναι καλύτερα στα ψέματα απ' ό,τι τα αγόρια.
- Μια γυναίκα που φορά μια μίνι φούστα και περπατά μόνη τη νύχτα «πηγαίνει γυρεύοντας» (αυξάνει τις πιθανότητες να βρεθεί σε κίνδυνο ή να πάθει κάτι).

Σημειώσεις για τον/την εκπαιδευτικό: Η λίστα μπορεί να διευρυνθεί από τους/τις εκπαιδευτικούς αλλά και από τους/τις μαθητές/ριες. Δεν χρειάζεται να διαβάσετε όλες τις δηλώσεις, μπορείτε να επιλέξετε μόνο 5 από αυτές και να τις συζητήσετε πιο λεπτομερώς.

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- α) Ποιος είναι ο κοινός παρονομαστής αυτών των δηλώσεων;
- β) Η άποψη κάποιου/-ας συμμαθητή/ριάς σας, σας οδήγησε να αλλάξετε τη θέση σας; Γιατί;
- γ) Γιατί νομίζετε ότι υπάρχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με αυτές τις δηλώσεις;
- δ) Πώς μπορούμε να γνωρίζουμε ποια θέση είναι "σωστή";
- ε) Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες και προσδοκίες για τα αγόρια ή τα κορίτσια στην κοινωνία;
- ζ) Τι συμβαίνει όταν ένα αγόρι ή ένα κορίτσι δεν συμφωνεί με αυτές τις ιδέες και θέλει να είναι ή να ενεργεί διαφορετικά;

Περαιτέρω ερωτήσεις

- Σύμφωνα με την εμπειρία σας, πώς αναμένεται συνήθως από τα αγόρια και τα κορίτσια να συμπεριφέρονται;
- Τι αναμένεται συνήθως από τα αγόρια και τα κορίτσια να φορούν;
- Τι διαφορές έχετε παρατηρήσει στον τρόπο με τον οποίο οι άνδρες και οι γυναίκες αναμένεται να συμπεριφέρονται;
- Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες για τα αγόρια και τα κορίτσια στο σπίτι σας;
- Από πού νομίζετε ότι προέρχονται αυτές οι διαφορές; Πώς μεταφέρονται;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους συμμετέχοντες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.4 – «Στα κορίτσια αρέσει το ροζ, στα αγόρια το μπλε»

Χρόνος: 30-45 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Αξιολόγηση της ευαισθητοποίησης των μαθητών/-ριών σχετικά με τους όρους περιγραφής τους και να δουν αν το χρώμα ροζ ή μπλε επηρέασε ασυνείδητα την περιγραφή τους.

Υλικά: μπορείτε να χρησιμοποιήσετε δύο κούκλες, μία ροζ και μία μπλε και να ζητήσετε από τους/τις μαθητές/-ριες να καρφτισώσουν πάνω στις κούκλες τις δηλώσεις που περιγράφουν ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Αν δεν έχετε κούκλες, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μεγάλα χαρτιά που απεικονίζουν δύο άτομα, ένα σε ροζ και ένα σε μπλε χρώμα. Μερικά παραδείγματα των δηλώσεων θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν:

- "Τα κορίτσια είναι όμορφα"
- "Τα αγόρια είναι δυνατά"
- "Τα κορίτσια είναι ντροπαλά και ευαίσθητα"
- "Στα αγόρια αρέσει η περιπέτεια "
- "Τα κορίτσια πρέπει να είναι πιο προσεκτικά"
- "Τα αγόρια δεν χρειάζεται να μιλάνε για τα συναισθήματά τους"
- "Τα αγόρια είναι πιο σταθερά συναισθηματικά"
- "Τα κορίτσια είναι πιο συναισθηματικά"
- "Τα αγόρια είναι καλύτερα στην αντιμετώπιση της πίεσης"
- "Οι μύες στα κορίτσια είναι άσχημοι"
- "Τα αγόρια είναι καλύτερα στον αθλητισμό"
- "Τα κορίτσια είναι λιγότερο ανταγωνιστικά"
- "Τα αγόρια είναι καλύτερα στα μαθηματικά"
- "Τα κορίτσια είναι καλύτερα στα αγγλικά"
- "Τα κορίτσια είναι καλύτερα με τα παιδιά"
- "Τα κορίτσια είναι καλύτερα στο καθάρισμα"
- "Τα αγόρια είναι πιο λογικά"
- "Τα κορίτσια είναι πιο μοχθηρά"
- "Τα κορίτσια πρέπει να ντύνονται με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μην προσελκύσουν την προσοχή"
- "Τα αγόρια είναι ανώριμα"
- "Τα αγόρια είναι λιγότερο αξιόπιστα"
- "Τα κορίτσια είναι πιο θηλυκά"
- "Τα αγόρια πάντα θα είναι αγόρια"
- "Τα κορίτσια πρέπει να έχουν μεγαλύτερη ευθύνη για την ασφάλειά τους"
- "Τα αγόρια που φορούν μακιγιάζ είναι παράξενα"

Οδηγίες: Δώστε τη ροζ κούκλα στα αγόρια και την μπλε στα κορίτσια και ζητήστε τους να μαζέψουν δηλώσεις που περιγράφουν ένα αγόρι / κορίτσι. Μετά από 5 λεπτά ζητήστε τους να διαβάσουν δυνατά τις δηλώσεις που συγκέντρωσαν σε ομάδες. Ρωτήστε τα παιδιά γιατί επέλεξαν αυτές τις δηλώσεις. Το χρώμα της κούκλας επηρεάζει τις δηλώσεις τους;

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- α) Τι ήταν κοινό σε αυτές τις δηλώσεις;
- β) Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες και προσδοκίες για τα αγόρια ή τα κορίτσια στην κοινωνία;
- γ) Τι συμβαίνει όταν ένα αγόρι ή ένα κορίτσι δεν συμφωνεί με αυτές τις ιδέες και θέλει να είναι ή να ενεργεί διαφορετικά;
- δ) Πώς μπορούν ορισμένες από αυτές τις δηλώσεις να είναι περιοριστικές;

Περαιτέρω ερωτήσεις

- Σύμφωνα με την εμπειρία σας, πώς αναμένεται συνήθως να συμπεριφέρονται τα αγόρια και τα κορίτσια;
- Πως αναμένεται συνήθως να μοιάζουν ή τι αναμένεται να φορούν τα αγόρια και τα κορίτσια;
- Τι διαφορές έχετε παρατηρήσει στον τρόπο με τον οποίο οι άνδρες και οι γυναίκες αναμένεται να συμπεριφέρονται;
- Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες για τα αγόρια και τα κορίτσια στο σπίτι σας;
- Από πού νομίζετε ότι προέρχονται αυτές οι διαφορές; Πώς μεταδίδονται;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα:

Μέσα από τη συζήτηση οι μαθητές/-ριες θα πρέπει να δουν ξεκάθαρα τις διαφορετικές προσδοκίες που τους θέτει η κοινωνία. Θα πρέπει επίσης να καταστεί σαφές με ποιον τρόπο ορισμένες από αυτές τις δηλώσεις μπορούν να περιοριστούν.

Δραστηριότητα 2.5 – «Σύννεφο λέξεων από δημοφιλείς διαφημίσεις»

Χρόνος: 15-20 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Η δραστηριότητα υπογραμμίζει τη δύναμη των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη για τα στερεότυπα φύλου κατά την ανάγνωση δημοφιλών περιοδικών ή την παρακολούθηση τηλεόρασης.

Τα παιδιά θα μάθουν να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα τις αξίες και τα στερεότυπα των φύλων που μεταφέρονται μέσα από τα μέσα ενημέρωσης για το τι σημαίνει να είσαι αγόρι και κορίτσι. Μέσω αυτής της συνειδητοποίησης των κατασκευασμένων ιδεών του φύλου, οι μαθητές/-ριες θα μάθουν να αμφισβητούν τα στερεότυπα φύλου στα μέσα ενημέρωσης γύρω τους. Θα πρέπει να γνωρίζουν ότι τα στερεότυπα φύλου δεν είναι πάντα ακριβείς αναπαραστάσεις του τι σημαίνει να είσαι άνδρας ή γυναίκα και δεν είναι απίθανο να αλλάξουν. Θα πρέπει επίσης να συνειδητοποιήσουν τις διαχωριστικές και περιοριστικές συνέπειες που μπορούν να έχουν αυτά τα στερεότυπα φύλου όταν κάποιος δεν συνάδει με το κατεστημένο.

Υλικά:

- Περιοδικά που απεικονίζουν διαφημίσεις που απευθύνονται σε άνδρες και γυναίκες, αγόρια και κορίτσια. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτό το εργαλείο <http://www.wordle.net/>
- χαρτί
- μαρκαδόροι

Οδηγίες: Επιλέξτε είτε δημοφιλή περιοδικά είτε δημοφιλείς ιστοσελίδες που στοχεύουν τους νέους. Δώστε μερικά δημοφιλή περιοδικά / εικόνες στους/στις μαθητές/-ριες και ζητήστε τους να επιλέξουν τις λέξεις για να περιγράψουν μια γυναίκα και τις λέξεις για να περιγράψουν έναν άνδρα σε διαφημίσεις, ή βρείτε παραδείγματα σε κείμενα, εικόνες κ.λπ. που υποστηρίζουν ή αντισταθμίζουν τους παραδοσιακούς ρόλους και τα στερεότυπα των φύλων.

Το «σύννεφο» (cloud) θα δώσει μεγαλύτερη έμφαση στις λέξεις που εμφανίζονται πιο συχνά στις διαφημίσεις. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να εισαγάγει τις επιλεγμένες λέξεις στο εργαλείο λέξεων (wordle tool) και να τις παρουσιάσει σε ψηφιακή μορφή για μια ορατή αναπαράσταση αυτής της εργασίας.

Ερωτήσεις για συζήτηση

- Πώς απεικονίζονται οι γυναίκες / άνδρες σε αυτές τις διαφημίσεις; Περιγράψτε τη φυσική τους εμφάνιση.
- Ποια μηνύματα μεταδίδουν αυτές οι διαφημίσεις σχετικά με τις γυναίκες / τους άνδρες στις εικόνες;
- Ποια είναι τα προσωπικά τους χαρακτηριστικά; Πώς αναμένεται να συμπεριφέρονται;
- Με βάση τις δικές σας προσωπικές εμπειρίες στο σπίτι, στο σχολείο και από τους/τις φίλους/ες σας, ποιο διαφορετικός ρόλος έχουν ανατεθεί σε άντρες και γυναίκες που έχετε παρατηρήσει;
- Κάτι που σας κάνει έκπληξη στα αποτελέσματα;
- Ποια είναι η σχέση μεταξύ αυτής της δραστηριότητας και της βίας με βάση το φύλο/έμφυλης βίας;
- Γιατί είναι σημαντικό να γνωρίζουμε με ποιο τρόπο τα μέσα μας επηρεάζουν;
- Βρήκατε στα περιοδικά τις λέξεις που αναμενόταν να βρείτε;
- Μήπως κάποιες λέξεις που σχετίζονται με τις γυναίκες ή τους άντρες σας προκάλεσαν σοκ; Γιατί;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.6 - «Επισκέπτες της Γης»

Χρόνος: 30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: η δραστηριότητα υπογραμμίζει τη δύναμη των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη για τα στερεότυπα φύλου κατά την ανάγνωση δημοφιλών περιοδικών ή την παρακολούθηση τηλεόρασης

Υλικά: δημοφιλή περιοδικά και ιστοσελίδες

- <https://www.nationalgeographic.com/>
- <https://www.cosmopolitan.com/>
- <https://www.popularmechanics.com/>
- <https://people.com/>
- <https://www.instyle.com/>
- <http://ew.com/>
- <http://www.oprah.com/app/o-magazine.html>
- <http://www.vogue.co.uk/>
- <http://time.com/>

Οδηγίες: Φανταστείτε ότι επισκέπτεστε τη Γη για πρώτη φορά, διαβάζετε μερικά περιοδικά και βλέπετε κάποιες ιστοσελίδες ως "αναφορά" για να μάθετε πως πρέπει να συμπεριφέρονται οι άνδρες και οι γυναίκες στην κουλτούρα των ανθρώπων. Σημειώστε κάτω μερικά παραδείγματα και μετά συζητήστε για την απεικόνιση του φύλου στα ψηφιακά μέσα.

Ερωτήσεις για συζήτηση

- Ως επισκέπτης της Γης, ποια χαρακτηριστικά εντοπίσατε για τους άνδρες και ποια για τις γυναίκες;
- Γιατί είναι σημαντικό να γνωρίζετε πώς απεικονίζεται το φύλο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης;
- Πώς αυτό επηρεάζει την κοινωνία;
- Πώς αυτό σας επηρεάζει εσάς;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.7 – «Πηγαίνοντας πίσω στο χρόνο»

Χρόνος: 15-20 λεπτά

Στόχοι μάθησης: η δραστηριότητα υπογραμμίζει τη δύναμη των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη για τα στερεότυπα φύλου κατά την ανάγνωση δημοφιλών περιοδικών ή την παρακολούθηση τηλεόρασης

Υλικά: <http://www.seeme.org.au/advertising-clips.html>

Οδηγίες/Ερωτήσεις για συζήτηση: Επιλέξτε τρία βίντεο και απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- ✓ Σε τι αναφέρεται η διαφήμιση;
- ✓ Πώς παρουσιάζονται οι άνδρες και οι γυναίκες;
- ✓ Σε ποιες δραστηριότητες εμπλέκονται;
- ✓ Ποια γλώσσα χρησιμοποιείται για να τα περιγράψει; Υπάρχει κάποια διαφορά στον τρόπο με τον οποίο περιγράφουν μια γυναίκα και έναν άνδρα που να οδηγεί στην ανισότητα;
- ✓ Ποιες είναι οι σκέψεις σας βλέποντας το βίντεο;
- ✓ Θα γινόταν αποδεκτή αυτή η διαφήμιση σήμερα; Τι είναι διαφορετικό και τι είναι το ίδιο;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.8 – «Ο ιδανικός σας εαυτός»

Χρόνος: 30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: να αξιολογηθεί κατά πόσο η αντίληψη του «ιδανικού εαυτού» συμπίπτει με τα στερεότυπα των ανδρών και των γυναικών.

Υλικά: χαρτί και στυλό, εικόνες των "ιδανικών εαυτών" μπορούν να παρουσιαστούν αφότου όλοι τελειώσουν με τις δικές τους λίστες.

Οδηγίες:

Κάθε μαθητής/-ρια παίρνει ένα κομμάτι χαρτί στην αρχή του μαθήματος. Δεν πρέπει δουν τι είναι γραμμένο στα χαρτιά που έχουν άλλοι.

Τους δίνονται οι εξής οδηγίες:

- α) Αναφέρετε τα 5 πιο σημαντικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένα ιδανικό άτομο.
- β) Αναφέρετε τα 5 πιο σημαντικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει μια ιδανική γυναίκα.
- γ) Αναφέρετε τα 5 πιο σημαντικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένας ιδανικός άνδρας.

Συγκρίνετε και συζητήστε τις λίστες. Οι μαθητές/-ριες συζητούν και αξιολογούν κατά πόσο η αντίληψη του «ιδανικού εαυτού» συμπίπτει με τα στερεότυπα των ανδρών και των γυναικών

Ερωτήσεις για συζήτηση

- Γιατί συμπίπτουν οι αντιλήψεις και τα στερεότυπα;
- Πώς αυτό επηρεάζει την κοινωνία;
- Ποια είναι η σχέση μεταξύ των λιστών και των εικόνων των διάσημων/ μοντέλων;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.9 – «Τα ντοκιμαντέρ ως αφετηρία της συζήτησης»

Χρόνος: 30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: τα παιδιά να αναπτύξουν κριτική σκέψη σχετικά με τα στερεότυπα των φύλων και τις επιπτώσεις τους στην κοινωνία και να δείξουν τη σχέση μεταξύ της αντικειμενικοποίησης του σώματος της γυναίκας και της βίας με βάση το φύλο (GBV).

Υλικά: Defending Our Lives

https://www.youtube.com/watch?v=PTImho_RovY

Ερωτήσεις για συζήτηση

- α) Ποια είναι η σχέση μεταξύ της αντικειμενικοποίησης του ανθρώπινου σώματος και της βίας με βάση το φύλο;
- β) Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες και προσδοκίες για τα αγόρια ή τα κορίτσια στην κοινωνία;
- γ) Από πού προέρχονται όλα τα στερεότυπα;
- δ) Ποιος έχει την ευθύνη να κάνει κάτι για την εξάλειψη αυτών των στερεοτύπων;
- ε) Τι μπορούμε να κάνουμε ενάντια στα στερεότυπα;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Δραστηριότητα 2.10 – «Στερεοτυπικό παζλ»

Χρόνος: 30 λεπτά

Στόχοι μάθησης: τα παιδιά να αναπτύξουν κριτική σκέψη σχετικά με τα στερεότυπα των φύλων και την επίδρασή τους στην κοινωνία και πώς λέγοντας ασυνείδητα πως «είσαι αγόρι και τα αγόρια δεν κλαίνε» μπορεί να έχει επιζήμιες επιπτώσεις στους μελλοντικούς ενήλικους άνδρες της κοινωνίας, στις αντιλήψεις τους, τις συμπεριφορές και τις πράξεις τους (Ένα άλλο ενδιαφέρον παράδειγμα είναι ότι κάποιος μπορεί να ζητήσει από ένα αγόρι να μην κλαίει και τότε ο ίδιος πιο μετά στη ζωή του μπορεί να διαμαρτύρεται ότι οι άνδρες δεν είναι ευαίσθητοι και δεν εκφράζουν αρκετά τα συναισθήματά τους).

Υλικά: κομμάτια από παζλ

Οδηγίες: Οι συμμετέχοντες θα βρουν κάτω από το κάθισμά τους 3 κομμάτια παζλ. Ο κάθε μαθητής πρέπει να γράψει 1 στερεότυπο φύλου. Στο πίσω μέρος του παζλ θα γραφτεί μια περιγραφή και θα τους καλέσουμε να αναλύσουν το πώς θα μπορούσε να επηρεάσει τον ρόλο του φύλου τους στο μέλλον τους.

Για παράδειγμα:

Στερεότυπο: Τα κορίτσια παίζουν με κούκλες και τα αγόρια με μπάλες.

Πώς θα μπορούσε να επηρεάσει τους ρόλους των δύο φύλων: Για παράδειγμα: Η φροντίδα των παιδιών θεωρείται φυσικό καθήκον των γυναικών.

Στερεότυπο: Τα αγόρια δεν πρέπει να κλαίνε.

Πώς θα μπορούσε να επηρεάσει τους ρόλους των δύο φύλων: Τα αγόρια θα μπορούσαν να πιστέψουν ότι η έκφραση των συναισθημάτων τους είναι κακή και ότι θεωρούνται πιο αδύναμοι γι' αυτό το λόγο.

Σημειώσεις για τον/την εκπαιδευτικό. Μπορεί να είναι χρήσιμο για τα παιδιά που είναι πιο οπτικοί τύποι.

Ερωτήσεις για συζήτηση

- α) Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες και προσδοκίες για τα αγόρια ή τα κορίτσια στην κοινωνία;
- β) Τι συμβαίνει όταν ένα αγόρι ή ένα κορίτσι δεν συμφωνεί με αυτές τις ιδέες και θέλει να είναι ή να ενεργεί διαφορετικά;
- γ) Από πού προέρχονται όλα τα στερεότυπα;
- δ) Τι μπορούμε να κάνουμε ενάντια στα στερεότυπα;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

3. Online παιχνίδι, βία με βάση το φύλο, συντροφική βία, σεξουαλική βία και παρενόχληση

Δραστηριότητα 3.1 – «Όρια»

Χρόνος: 45 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Οι μαθητές/-ριες να συνειδητοποιήσουν την έννοια των προσωπικών ορίων και της «ζώνης άνεσης», να κατανοήσουν ότι η αντίληψη του τι είναι προσωπικό, το σώμα και η σεξουαλικότητα μπορούν να διαφέρουν πολύ από το ένα άτομο στο άλλο, να κατανοήσουν ότι οι αντιδράσεις των ανθρώπων στην εισβολή των προσωπικών τους ορίων είναι μοναδικές.

Υλικά: CONVEY game story 1 - <https://notagame.eu/>

Οδηγίες: Αφού παίξετε την Ιστορία 1 του παιχνιδιού, ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να σχηματίσουν ζευγάρια. Τώρα, αναθέστε τους αριθμούς 1 και 2 σε κάθε ζευγάρι και καθορίζοντας την απόσταση μεταξύ τους έτσι ώστε αρχικά να βρίσκονται σε απόσταση μισού μέτρου μεταξύ τους.

Ενημερώστε τους ότι θα διαβάσετε Οδηγίες και ότι θα πρέπει να τις ακολουθήσουν.

Οι πρώτες Οδηγίες είναι:

«Γυρίστε ο ένας προς τον άλλο. Τώρα ο αριθμός 1 προχωρά ένα βήμα πιο κοντά στον αριθμό 2».

Τώρα εξηγήστε ότι μπορεί να αισθάνονται άβολα όταν ακολουθήσουν μερικές από τις επόμενες οδηγίες που θα δώσετε. Εάν σε οποιαδήποτε στιγμή είτε το άτομο που κάνει τη δράση είτε το πρόσωπο που δέχεται τη δράση αισθάνεται άβολα, μπορεί να μην ακολουθήσει τις οδηγίες, ή μπορεί να επικοινωνήσει την ανησυχία του με το άλλο άτομο στο ζευγάρι μέσω χειρονομιών. Κανείς δεν επιτρέπεται να μιλήσει.

Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω οδηγίες, μία προς μία, δίνοντας λίγο χρόνο για να ολοκληρωθούν.

1. Ο αριθμός 1 και ο αριθμός 2, κοιτάξτε ο ένας τα μάτια του άλλου και κρατήστε το βλέμμα σας για όλη την άσκηση αν μπορείτε.
2. Αριθμός 1, βάλτε το χέρι σου στον ώμο του αριθμού 2. [δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα άφησέ το.
3. Αριθμός 2, βάλτε το χέρι σου στον ώμο του αριθμού 1. [δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα άφησέ το.
4. Αριθμός 1, με το χέρι σου, άγγιξε το πρόσωπο του αριθμού 2, εξερεύνησε το σχήμα του προσώπου του. Τώρα σταμάτα.
5. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
6. Αριθμός 1, προχώρα ένα βήμα πιο κοντά στον αριθμό 2. [Αφήστε μερικά δευτερόλεπτα]. Τώρα κάνε ένα βήμα πίσω.
7. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
8. Αριθμός 1, χρησιμοποίησε τα χέρια σου σιγά-σιγά για να νιώσεις το σχήμα του σώματος του αριθμού 2, από το κεφάλι μέχρι τα πόδια.
9. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
10. Αριθμός 1, πήγαινε πίσω από τον αριθμό 2 και κάνε του ένα μασάζ στους ώμους και στην πλάτη.
11. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
12. Αριθμός 1, χάιδεψε τα μαλλιά του αριθμού 2.
13. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
14. Αριθμός 1, πάρε το χέρι του αριθμού 2 στα χέρια σου. Νιώσε κάθε σημείο του χεριού του, από τον καρπό μέχρι τα νύχια και πίσω.
15. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
16. Αριθμός 1, αγκάλιασε τον αριθμό 2.
17. Σπάστε τα ζευγάρια.

Μπορείτε να επαναλάβετε την άσκηση μετά από ανάμιξη των ζευγαριών ή να πάτε κατευθείαν στη συζήτηση.

Ζητήστε από όλα τα παιδιά να σχηματίσουν σε έναν κύκλο. Μπορούν να κάτσουν ακόμα σε κύκλο αν προτιμούν.

Σημεία συζήτησης:

- Πώς νιώθουν τα άτομα με τον αριθμό 1;
- Πώς νιώθουν τα άτομα με τον αριθμό 2;
- Ποια ήταν η πιο δύσκολη οδηγία που ακολουθήσατε;
- Αν δεν ακολουθήσαν κάποιες οδηγίες: Γιατί πιστεύετε ότι ήταν πιο δύσκολο να ακολουθήσουν κάποια οδηγία παρά μια άλλη;
- [Αν κάνατε δεύτερο γύρο Οδηγιών: μετά την αλλαγή των ζευγαριών] Πώς ήταν διαφορετικό, αν ήταν, όταν άλλαξε το ζευγάρι σου; Γιατί νομίζετε ότι ήταν διαφορετικό; (λόγω διαφορετικού / ίδιου φύλου, διαφορετικής / ίδιας κουλτούρας, διαφορετικής ευαισθησίας / κατανόησης του προσωπικού χώρου και των ορίων;]
- [Αν δεν κάνατε δεύτερο γύρο οδηγιών] Πιστεύετε ότι θα ήταν διαφορετικό με διαφορετικούς ανθρώπους; Πώς θα μπορούσε η άσκηση να είναι διαφορετική εάν σας ζητηθεί να το κάνετε με ένα άτομο του ίδιου φύλου με το δικό σας; Με διαφορετικό φύλο από το δικό σας; Διαφορετική κουλτούρα από τη δική σας; Εξηγήστε.]

Τώρα εξηγήστε ότι ο σκοπός αυτής της δραστηριότητας ήταν να εξερευνήσετε τις προσωπικές «ζώνες άνεσης» και να κατανοήσετε τα δικά σας όρια και τα όρια των άλλων. Αυτό που κάθε άτομο θεωρεί εντάξει για τον εαυτό του, μπορεί να μην είναι εντάξει για κάποιον άλλο, και μπορεί να τον φέρει σε δύσκολη θέση.

- Μήπως κάποιος προσπάθησε και κατάλαβε, κατά τη διάρκεια της άσκησης, αν το άλλο πρόσωπο ήταν άνετο με αυτό που έκανε; Πώς το καταλάβατε αυτό; Αν δεν αντιληφθήκατε κάτι συγκεκριμένο, αυτό σημαίνει απαραίτητα ότι αυτό που κάνατε ήταν εντάξει με αυτό το άτομο;
- Επισημάνετε ότι, η προσπάθεια να καταλάβουμε εάν το άτομο με το οποίο αλληλεπιδρούμε δέχεται και είναι άνετο με αυτό που κάνουμε είναι πολύ σημαντική και ότι πρόκειται για τη λήψη συγκατάθεσης. Ωστόσο, διαφορετικοί άνθρωποι έχουν διαφορετικούς τρόπους να: 1. Αντιδρούν σε αυτά που λαμβάνουν και στις ενέργειες των άλλων. 2. Δίνουν τη συγκατάθεσή τους ή ακόμα και να μην δίνουν τη συγκατάθεσή τους εάν αισθάνονται ότι δεν είναι σε θέση ή εάν αισθάνονται ότι υπάρχει μια ανισορροπία ισχύος μεταξύ τους και του άλλου προσώπου που μπορεί να προκαλέσει την αδυναμία αντίδρασης και να πουν / να μεταφέρουν ότι δεν είναι άνετοι.
- Τώρα προσπαθήστε να οδηγήσετε τη συζήτηση για το τι συμβαίνει στο παιχνίδι, συγκεκριμένα στην ιστορία της Μαρίας (ιστορία 1). Μπορείτε επίσης να συζητήσετε ξανά το θέμα της συγκατάθεσης και στην ιστορία της Katarina (ιστορία 2).
- Και στις δύο ιστορίες, οι δράσεις γίνονται από τον δράστη που είναι ανεπιθύμητες από το θύμα.
- Μπορείτε να ανατρέξετε στο **Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών** σχετικά με τη συναίνεση, τη σεξουαλική παρενόχληση και τη σεξουαλική βία.

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Προσωπικός απολογισμός: Ρωτήστε πώς ήταν η εμπειρία για το κάθε άτομο (τι ήταν καλύτερο / χειρότερο; Πώς είναι η διαδικασία της επιστροφής στην παρούσα πραγματικότητα). Στόχος είναι η

ενσωμάτωση της εμπειρίας στη ζωή τους, η κατανόηση και η τοποθέτηση των συναισθημάτων τους στο σωστό μέρος, θυμηθείτε τι έμαθαν και ολοκληρώστε τη συζήτηση.

Δραστηριότητα 3.2 – «Κοινοποίηση στα κοινωνικά μέσα»

Χρόνος: 45-70 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Η κατανόηση της σημασίας της συγκατάθεσης/συναίνεσης και της υπεύθυνης χρήσης των κοινωνικών και των ψηφιακών μέσων.

Υλικά: Flipchart, μαρκαδόροι, CONVEY game story 4 (<https://notagame.eu/>), λίστα γεγονότων, κονκάρδες, μια αίθουσα

Λίστα γεγονότων:

Δημόσιο γεγονός/ιστορία	Πολύ προσωπικό γεγονός/ιστορία
Δεν μου αρέσουν τα μαθηματικά και απέτυχα τις εξετάσεις δύο φορές και ...	Η μαμά μου είναι πολύ άρρωστη και η ατμόσφαιρα στο σπίτι είναι πολύ δύσκολη και δεν μπορώ να εστιάσω καθόλου την προσοχή μου στο διάβασμα ή να κάνω τα μαθήματά μου
Μου αρέσει ο αθλητισμός και θα ήθελα να είμαι μέλος μιας ομάδας αλλά ...	Ζω σε μια απομακρυσμένη περιοχή και δεν υπάρχει κανένας στην οικογένεια που να μπορεί να με πηγαίνει στην προπόνηση
Δεν είμαι πραγματικά πολύ κοινωνικό άτομο, έχω κάποιους φίλους, αλλά ...	Πήγα σε ένα πάρτι την περασμένη εβδομάδα και μέθυσα πολύ, μερικοί έχουν ένα βίντεο με μένα τραγουδώντας ενώ είμαι μεθυσμένος και ντρέπομαι ότι οι γονείς μου θα το δουν.
Δάνεισα το κινητό μου τηλέφωνο σε μια φίλη / συμμαθήτριά μου για να πάρει τηλέφωνο τη μητέρα της αλλά ...	Αργότερα βλέπω αυτό το κορίτσι να κρατάει το τηλέφωνό μου και να γελάει με μια παρέα μαθητών στο διάδρομο. Όταν ρώτησα τι συμβαίνει, η κοπέλα μου είπε ότι χρησιμοποίησε το τηλέφωνό μου για να στείλει ένα μήνυμα «Επικοινωνήστε μαζί μου για δωρεάν σεξ» στα περισσότερα από τα αγόρια της τάξης μου.
Μια κοπέλα μου είπε να βγούμε, αλλά δεν ενδιαφέρομαι.	Έκτοτε, αυτή και οι φίλοι της γελούν με μένα κάθε φορά που περνώ δίπλα τους. Με ρωτάνε δυνατά αν προτιμώ τα αγόρια παρά τα κορίτσια.
Προετοιμάζω μια παρουσίαση για το σχολείο με έναν άλλο συμμαθητή μου. Συμφωνήσαμε ποιος θα ασχοληθεί με ποιο θέμα και πόσο χρόνο χρειάζεται ο καθένας από εμάς.	Ενώ κάναμε πρόβες την προηγούμενη μέρα, συνειδητοποίησα ότι χρησιμοποιεί πολύ περισσότερο χρόνο από ό, τι είχαμε συμφωνήσει και ότι ασχολείται με το θέμα μου.
Βγαίνω με τον Παύλο για μερικές εβδομάδες τώρα. Μου αρέσει ο Παύλος, αλλά δεν είμαι ερωτευμένη μαζί του. Μου αρέσει ένα άλλο αγόρι	Όταν είπα στον Παύλο ότι θέλω χωρίσουμε, θύμωσε. Τότε άρχισα να κλαίω, αισθάνθηκα άβολα και δεν ήξερα τι να του πω ... αλλά ξέρω ότι

που είναι στην τελευταία τάξη του γυμνασίου.	δεν θέλω να είμαι μαζί του πια.
Αγόρασα στη Νίκη ένα CD με την αγαπημένη της τραγουδίστρια για τα γενέθλιά της. Η Νίκη άνοιξε το CD και φάνηκε ευχαριστημένη με το δώρο της.	Τότε ρώτησε πού ήταν τα υπόλοιπα δώρα της. Όταν της είπα ότι αγόρασα μόνο αυτό το CD για τα γενέθλιά της, η Νίκη τρελάθηκε και άρχισε να μου φωνάζει. Είπε ότι περίμενε περισσότερο από μένα από ένα φθινό CD για τα γενέθλιά της και έσπασε το CD.
*	

* *Οδηγίες για εκπαιδευτικούς: μπορείτε να προσθέσετε το δικό σας σενάριο ή να ζητήσετε από τα παιδιά να αναπτύξουν ένα σενάριο*

Οδηγίες: Μετά την ολοκλήρωση της τέταρτης ιστορίας του παιχνιδιού, χωρίστε την ομάδα σε δύο μικρότερες ομάδες. Οδηγήστε μία από τις ομάδες έξω από την τάξη.

Εν τω μεταξύ, η ομάδα που βρίσκεται μέσα στην αίθουσα θα πάρει ένα δημόσιο και ένα προσωπικό γεγονός τα οποία πρέπει να θεωρήσουν ως δικά τους. Θα τους δοθούν 5 λεπτά για να σκεφτούν τα γεγονότα και αν το επιθυμούν, να τα προσαρμόσουν. Θα τους ζητηθεί να αποφασίσουν ποιο από τα δύο γεγονότα είναι πιο προσωπικό και ποιο λιγότερο προσωπικό. Σε αυτό το σημείο, θα μοιράσετε περαιτέρω την ομάδα στην ομάδα Α και την ομάδα Β και θα δώσετε ετικέτες. Μπορείτε τώρα να δώσετε την ακόλουθη εντολή: όταν η ομάδα που βρίσκεται έξω από την αίθουσα επιστρέψει πίσω στην τάξη, θα σχηματίσουν ζευγάρια με τους/τις μαθητές/-ριες στην τάξη. Κάθε ένας από τους/τις μαθητές/-ριες που βρισκόταν στην αίθουσα, θα μοιραστεί και τα δύο γεγονότα με το ζευγάρι του/της. Ωστόσο, οι μαθητές/-ριες της ομάδας Α δεν θα αναφέρουν ποια από τα δύο γεγονότα θεωρούν πιο προσωπικά, ενώ οι μαθητές/-ριες της ομάδας Β θα πουν στα ζευγάρια τους για το ποιο από τα δύο είναι το γεγονός που θεωρούν πιο προσωπικό και δεν θα ήθελαν να μοιραστούν με τους/τις υπόλοιπους/ες μαθητές/-ριες.

Καθώς περιμένετε τους/τις μαθητές/-ριες να σκεφτούν τα γεγονότα / ιστορίες τους, μπορείτε να δώσετε τις οδηγίες στην ομάδα που βρίσκεται έξω από την αίθουσα: θα τους χωρίσετε σε δύο ομάδες, την ομάδα 1 και την ομάδα 2 και θα δώσετε ετικέτες. Εξηγήστε ότι όταν επιστρέψουν στην τάξη, οι συμμαθητές/-ριές τους θα τους πουν δύο γεγονότα. Οι μαθητές/ριες της ομάδας 1 θα είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν ποια από τα δύο γεγονότα θέλουν να μοιραστούν αργότερα με όλους. Οι μαθητές/-ριες της ομάδας 2 θα μοιραστούν αυτό που το ζευγάρι τους έχει χαρακτηρίσει ως το "περισσότερο προσωπικό γεγονός". Οι μαθητές/-ρες της ομάδας 2 είναι ελεύθεροι να επιλέξουν να μην μοιραστούν το πιο προσωπικό γεγονός εάν δεν το επιθυμούν. Μόλις τους καλέσετε στην τάξη, οι μαθητές/-ριες της ομάδας 1 θα ενωθούν με τους/τις μαθητές/-ριες της ομάδας Α και οι μαθητές/-ριες της ομάδας 2 θα ενωθούν με τους/τις μαθητές/-ριες της ομάδας Β. Θα σχηματίσουν ζευγάρια και θα ακούσουν και τα δύο γεγονότα από το ζευγάρι τους.

Οι μαθητές/-ριες που βρίσκονται έξω μπορούν να επιστρέψουν στην αίθουσα διδασκαλίας και να δημιουργήσουν ζευγάρια με τους/τις μαθητές/-ριες που είναι μέσα στην αίθουσα (οι μαθητές της Ομάδας 1 σχηματίζουν ζευγάρια με τους μαθητές της Ομάδας Α, οι μαθητές της Ομάδας 2 σχηματίζουν ζευγάρια με τους μαθητές της Ομάδας Β). Μπορείτε να κάνετε εσείς τα ζευγάρια ή να τους επιτρέψετε να επιλέξουν οι ίδιοι το ζευγάρι τους, μέσα στους περιορισμούς που παρέχονται. Δώστε στα ζευγάρια 3 λεπτά για να μοιραστούν τα γεγονότα και στη συνέχεια ζητήστε από την ομάδα να έρθει μαζί σε ένα κύκλο. Ένας-ένας οι μαθητές/-ριες που βρισκόταν έξω από την αίθουσα θα πρέπει να μοιραστούν με όλη την τάξη τα γεγονότα που τους έχουν πει, ακολουθώντας τις Οδηγίες που τους έχουν δοθεί (υπογραμμίζεται παραπάνω).

Καθώς η κοινοποίηση των γεγονότων συνεχίζεται, μπορεί να υπάρξουν αντιδράσεις από τους/τις μαθητές/ριες που βρίσκονταν μέσα στην αίθουσα, όταν αισθανθούν ότι έχει συζητηθεί κάτι προσωπικό. Θα ζητήσετε από την ομάδα να συνεχίσει τον γύρο κοινοποίησης, προσποιώντας ότι δεν έχει συμβεί τίποτα.

Αποφόρτιση:

Στο τέλος της διαδικασίας, θα αναγνωρίσετε ότι κάτι ανησυχητικό έχει συμβεί στην ομάδα. Ρωτήστε τους μαθητές της Ομάδας Α και Β πώς αισθάνθηκαν τη στιγμή που η προσωπική τους ιστορία / γεγονός ειπώθηκε αντί η δημόσια ιστορία. Εξηγήστε τις Οδηγίες που είχατε δώσει στην ομάδα που βρισκόταν έξω. Επισημάνετε τη σημασία της συνειδητοποίησης για το τι επιλέγει ο καθένας από εμάς να μοιραστεί και με ποιον. Ακολουθήστε το παράδειγμα από την ιστορία 4 του παιχνιδιού και υπογραμμίστε τις συνέπειες της κοινής χρήσης προσωπικών στοιχείων σε κοινωνικά και ψηφιακά μέσα, ειδικά με ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε.

Εδώ, μπορείτε να ανατρέξετε στο περιεχόμενο του Υλικού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών σχετικά με την διαδικτυακή βία.

Η απεριόριστη και μη εποπτευόμενη χρήση των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης και η ανταλλαγή πληροφοριών / εικόνων / βίντεο με μη αξιόπιστους ανθρώπους ή άγνωστους ανθρώπους μπορεί να δημιουργήσει μια διαδικασία που είναι αδύνατο να σταματήσει, στην οποία κάποιος μοιράζεται ή δημοσιεύει κάτι για εσάς που παραπλανά το κοινό και δημιουργεί μια διαφορετική, όχι επιθυμητή ή αληθινή εικόνα σας χωρίς τη συγκατάθεσή σας. Αυτό μπορεί να συμβεί λόγω εκδίκησης, σε περίπτωση τσακωμού.

Μπορείτε να ανατρέξετε εδώ στην έννοια της πορνογραφικής εκδίκησης.

Συμπέρασμα:

Όταν θεωρείτε ότι η συζήτηση κάλυψε όλα τα βασικά σημεία, ζητήστε από την ομάδα να χωριστεί σε 4 μικρότερες ομάδες (ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών/-ριών, μπορεί να θέλετε να έχετε λιγότερες ομάδες).

Τώρα ζητήστε από κάθε ομάδα να γράψει μια λίστα με 5 μέχρι 10 σημεία σχετικά με το τι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ στο διαδίκτυο για να αποφευχθεί μια ανεπιθύμητη κατάσταση, όπως αυτές που μόλις συζητήσατε.

Αφήστε τους 15 λεπτά για να γράψουν τη λίστα.

Τώρα ζητήστε από την κάθε ομάδα να διαβάσει τη λίστα και να γράψει τα σημεία σε ένα χαρτί στο flipchart για όλη την τάξη. Αυτά τα σημεία θα γίνουν οι κατευθυντήριες γραμμές της τάξης για το ΠΩΣ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΣΑ.

Μπορείτε να αφήσετε τις οδηγίες στον τοίχο της αίθουσας.

Δραστηριότητα 3.3 – «Η γέφυρα»

Χρόνος: 15 λεπτά ενημέρωση – 30 λεπτά αναφορά

Στόχοι μάθησης: Για να διαπιστώσετε πώς αισθάνονται τα θύματα της βίας με βάση το φύλο και για να δείξετε ότι στη βία συμπεριλαμβάνεται και η λεκτική / ψυχολογική κακοποίηση.

Υλικά: Δηλώσεις που περιέχουν στερεότυπα φύλου και γλώσσας που αποσκοπούν στη μείωση ή την αποθάρρυνση.

Οδηγίες: Επιλέγονται κάποιοι/-ες μαθητές/-ριες και βγαίνουν από την αίθουσα, οι υπόλοιποι/-ες μαθητές/-ρες χωρίζονται σε δύο και σχηματίζουν μια γέφυρα με τα χέρια τους.

Σε κάθε μαθητή/-ρια από την αλυσίδα γέφυρας δίνεται ένας ρόλος από τον οποίο πρέπει να απομνημονεύσει μια πρόταση για να την πει δυνατά. Κάποιοι/-ες από τους/τις μαθητές/-ριες που βρίσκονται έξω, περνούν κάτω από τη γέφυρα και ακούν όλες τις προτάσεις από τους/τις μαθητές/-ριες που σχηματίζουν τη γέφυρα. Μόλις περάσουν κάτω από τη γέφυρα, θα ακούσουν μόνο αρνητικές ή μειωτικές προτάσεις και τη δεύτερη φορά μόνο θετικές ή εμπυχωτικές (ή αντίστροφα).

Η άσκηση ακολουθείται από ανασκόπηση που αναλύει τα συναισθήματα των μαθητών/-ριών που πέρασε κάτω από τη γέφυρα και τα συναισθήματα των μαθητών/-ριών της «γέφυρας».

Ερωτήσεις για συζήτηση

- Πώς ένιωσες; Εκείνοι που πέρασαν κάτω από την γέφυρα και εκείνοι που σχημάτιζαν τη γέφυρα.

Παραδείγματα προτάσεων

- Μοιάζεις με κορίτσι / αγόρι.
- Είσαι ομοφυλόφιλος/η;
- Γιατί δεν χαμογελάς;
- Είσαι ντροπαλός/η;
- Είσαι σέξι.
- Γιατί κρύβεις το ωραίο σου στήθος;

- Είσαι όμορφη/ος
- Είσαι έξυπνη/ος
- Ξέρεις τι θέλεις
- Έχεις ένα μοναδικό στιλ
- Μου αρέσει ο τρόπος που σκέφτεσαι
- Μου αρέσει ο τρόπος που εκφράζεις τον εαυτό σου

Συμπεράσματα - κλείσιμο

α) για τους ανθρώπους που περνούν κάτω από τη γέφυρα

1. Πώς αισθανθήκατε όταν περάσατε κάτω από τη γέφυρα και ακούσατε όλα τα ωραία και ενθαρρυντικά λόγια; Σας θύμισε κάποιον ή μια κατάσταση;
2. Πώς αισθανθήκατε όταν περάσατε κάτω από τη γέφυρα και ακούσατε μόνο τις αρνητικές και μειωτικές λέξεις;
3. Θέλετε να περάσετε ξανά κάτω από τη γέφυρα; Αν ναι ποια;
4. Ποια λέξη έμεινε στο μυαλό σας; (εάν είναι αρνητική τότε χρειάζεται βαθύτερη ενημέρωση)

β) για τους ανθρώπους που σχημάτισαν τη γέφυρα και αποτέλεσαν τη φωνή της γέφυρας

1. Πώς αισθανθήκατε όταν είπατε μόνο θετικά και ενθαρρυντικά λόγια σε κάποιον;
2. Πώς αισθανθήκατε όταν είπατε μόνο αρνητικά και μειωτικά λόγια σε κάποιον;
3. Ήταν εύκολο για σένα να σκεφτείς τι να πεις;

Δραστηριότητα 3.4 - «Χρησιμοποιήστε διαφορετικά σενάρια για να επισημάνετε τη διαφορά μεταξύ σεξουαλικής παρενόχλησης και θετικής προσοχής»

Χρόνος: 45 λεπτά

Στόχοι μάθησης: να επισημανθεί η διαφορά μεταξύ της σεξουαλικής παρενόχλησης και της θετικής προσοχής (κομπλιμέντο) και να ενθαρρυνθούν οι μαθητές/-ριες να συμπεριφέρονται όπως επιθυμούν και όχι να ακολουθούν τα στερεότυπα φύλου.

Υλικά: τυπωμένα σενάρια

Οδηγίες: Η δραστηριότητα αυτή επιτυγχάνει τους στόχους της πιο αποτελεσματικά αν πρόκειται για παιχνίδι ρόλων. Στην περίπτωση αυτή, η ομάδα χωρίζεται σε δύο, ηθοποιοί και ακροατήριο. Με το τέλος κάθε σκηνής υπάρχει συζήτηση.

Αν δεν είναι παιχνίδι ρόλων, διαβάστε απλά τα σενάρια δυνατά ή πείτε στους/στις μαθητές/-ριες να το σκεφτούν πρώτα σε μικρότερες ομάδες.

Για παράδειγμα:

✓ Σενάριο 1.

Ας υποθέσουμε ότι ένα αγόρι λέει επανειλημμένα σε ένα κορίτσι, δημόσια, ότι έχει ωραίο σώμα. Ενώ στην αρχή το κορίτσι είναι κολακευμένο, όταν συνεχίζει να μιλάει για το σώμα της δημοσίως, το κορίτσι νιώθει όλο και πιο άβολα.

Συζήτηση που ακολουθείται:

- Πιστεύεις ότι έχει λόγο να αισθάνεται άβολα;
- Πρόκειται για παράδειγμα σεξουαλικής παρενόχλησης ή θετικής προσοχής (κομπλιμέντο);
- Νομίζετε ότι είναι εύκολο να συγχέουμε τα δύο;

Ζητήστε επιχειρήματα για να υποστηρίξουν τις απόψεις τους

✓ Σενάριο 2

Ο Σταμάτης θέλει να αγοράσει μια κούκλα για τα γενέθλια του ανιψιού του, αλλά ο φίλος του Χρήστος, λέει: «Όχι!» Ο Σταμάτης εξηγεί ότι οι κούκλες βοηθούν να διδάξουν στα μικρά αγόρια να φροντίζουν κάποιον και να είναι στοργικοί, αλλά ο Χρήστος υποστηρίζει ότι αυτό μόνο διδάσκει στα αγόρια να συμπεριφέρονται σαν κορίτσια. Ο Σταμάτης ξέρει ότι έχει δίκιο, αλλά ανησυχεί για το τι μπορεί να πει ο Χρήστος στους φίλους τους.

- Τι μπορεί να κάνει ο Σταμάτης;

✓ Σενάριο 3

Η Σοφία και ο Φάνης βγαίνουν για μήνες και τα πράγματα είναι καλά μεταξύ τους. Οι γονείς της Σοφίας τον εγκρίνουν και όλοι στο σχολείο ξέρουν ότι η Σοφία είναι η κοπέλα του Φάνη. Ωστόσο, πρόσφατα ο Φάνης ασκεί μεγάλη πίεση στην Σοφία για περισσότερα από ότι είναι έτοιμη. Όταν λέει, "Όχι", αυτός της λέει ότι είναι η θέση της ως γυναίκα να τον ευχαριστήσει.

- Τι μπορεί να του πει η Σοφία;

Σημειώσεις για τον/την εκπαιδευτικό

- Με τα μεγαλύτερα παιδιά συνιστάται να γίνεται ως παιχνίδι ρόλων, αλλά να γνωρίζετε ότι μετά τη σκηνή δεν παραμένουν στους ρόλους τους.
- Μπορείτε να κάνετε όλα τα σενάρια σχηματίζοντας μικρότερες ομάδες ή απλά ασχοληθείτε με ένα μόνο σενάριο.

Δραστηριότητα 3.5 – «Καταρρίψτε τους μύθους σχετικά με τη βία με βάση το φύλο!»

Χρόνος: 60 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Να αναλύσουμε ευρέως διαδεδομένες, αλλά λανθασμένες αντιλήψεις σχετικά με τη βία, οι οποίες σταδιακά γίνονται στερεότυπα και κανόνες συμπεριφοράς.

Υλικά: μπαλόνια, χαρτί, στυλό

Οδηγίες: Φουσκώστε τα μπαλόνια βάζοντας μέσα μικρά χαρτάκια. Στα χαρτιά, γράψτε μύθους για τη βία (παρακάτω).

- Κάντε έναν κύκλο με τους/τις συμμετέχοντες/ουσες.
- Προσδιορίστε έναν βοηθό από την ομάδα που θα καθορίσει ποιος θα σπάσει το μπαλόνι.
- Κάθε μπαλόνι πρέπει να μεταφέρεται δεξιόστροφα.
- Όταν ο βοηθός λέει ΣΤΑΜΑΤΑ, αυτός που κρατάει το μπαλόνι πρέπει να το σπάσει γρήγορα, να διαβάσει δυνατά τη δήλωση και να πει τη γνώμη του - συμφωνούν ή όχι;
- Ζητήστε τη γνώμη της ομάδας. Επίσης, ας σκεφτούμε τι σχολιάζουν συνήθως οι άνθρωποι, ποια είναι η κοινή στάση (ποια είναι η γενική πεποίθηση).
- Εάν ο/η συμμετέχων/ουσα έχει δυσκολία ή δεν μπορεί να απαντήσει, τότε το άτομο που κάθεται δίπλα του στα αριστερά πρέπει να απαντήσει.
- Ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να έχει διαβάσει τα γεγονότα εκ των προτέρων και να είναι έτοιμος/η να απαντήσει εάν τα παιδιά δεν καταλάβουν ποιο είναι το πρόβλημα σχετικά με τον συγκεκριμένο μύθο.
- Η δραστηριότητα αυτή επαναλαμβάνεται μέχρι να εξαντληθούν όλα τα μπαλόνια που έχετε ετοιμάσει.

Παραδείγματα μύθων:

1. Μύθος: Αν μια γυναίκα υφίσταται ξυλοδαρμό, μπορεί να εγκαταλείψει το σπίτι ανά πάσα στιγμή.

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Είναι δικό σου λάθος που βρίσκεσαι σε αυτήν την κατάσταση». «Για να μην φεύγει σημαίνει ότι της αρέσει – αν δεν της άρεσε θα έφευγε».

Γεγονός: Οι γυναίκες δεν μπορούν πάντοτε να φύγουν, και κάποιιοι λόγοι περιλαμβάνουν το φόβο, την έλλειψη χρημάτων ή πληροφόρησης, λόγω των παιδιών τους ή επειδή σκέφτονται ότι τα πράγματα θα βελτιωθούν. Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι μερικές φορές αν η γυναίκα δεν εγκαταλείπει το σπίτι της οικογένειας, οι συνέπειες μπορεί να είναι πολύ σοβαρές.

2. Μύθος: Η χρήση αλκοόλ είναι η πιο συνηθισμένη αιτία βίας.

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Πιείτε και ξεσαλώστε». «Του επιτέθηκε και τον σκότωσε χωρίς να μπορεί να ελέγξει τον εαυτό του, αλλά στη συνέχεια εξέφρασε τη λύπη του και ζήτησε συγγνώμη».

Γεγονός: Η βία στην οικογένεια δεν είναι το αποτέλεσμα της χρήσης αλκοόλ. Το αλκοόλ δεν αποτελεί αιτία βίας, αλλά μια δικαιολογία! Το αλκοόλ δεν μετατρέπει μη βίαια άτομα σε βίαια. Πολλοί άνθρωποι είναι βίαιοι ενώ είναι νηφάλιοι και επίσης υπάρχουν πολλοί δράστες που δεν πίνουν καθόλου. Ο δράστης μπορεί να χρησιμοποιεί την κατανάλωση αλκοόλ ως δικαιολογία για τη βία ή το αλκοόλ μπορεί να τον/την εμποδίζει να συνειδητοποιήσει το μέγεθος της βίας που ασκεί, αλλά σε καμία περίπτωση το αλκοόλ δεν είναι η αιτία.

3. Μύθος: Η βία συμβαίνει μόνο σε φτωχές ή αμόρφωτες κοινωνικές ομάδες.

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Οι φτωχοί άνθρωποι δεν έχουν εκπαίδευση ή τρόπους, έτσι δεν ξέρουν πώς να συμπεριφέρονται μεταξύ τους». «Οι φτωχοί άνθρωποι δεν έχουν αρκετό εισόδημα, και αυτό δημιουργεί μια ένταση που εξελίσσεται σε βία».

Γεγονός: Οι δράστες και τα θύματα μπορεί να προέρχονται από όλες τις κοινωνικές ομάδες. Μπορεί να συμβεί σε κάθε οικογένεια, εθνοτική ομάδα, σε φτωχούς ή πλούσιους, σε όλες τις ηλικίες.

4. Μύθος: Του/Της άξιζε, το προκάλεσε.

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Βγήκα από τα ρούχα μου και δεν μπορούσα να κλείσω το στόμα του/της με άλλο τρόπο».

Γεγονός: Κανείς δεν αξίζει να τον/την χτυπήσουν ή να υποστεί συναισθηματική βία, ανεξάρτητα από το αν οι άνθρωποι γνωρίζουν ο ένας τον άλλον ή όχι. Η ευθύνη για τη βία συχνά πέφτει στις γυναίκες ή τα παιδιά, με τον ισχυρισμό ότι αυτές/ά το προκάλεσαν, αλλά καμία συμπεριφορά δεν αξίζει να τιμωρηθεί με βία. Τα παιδιά πρέπει να είναι πειθαρχημένα μέσα από την διδασκαλία και την εκπαίδευση παρά να τους κάνουμε κακό. Δεν υπάρχει δικαιολογία για τη βία! Η ευθύνη εμπίπτει σε εκείνον που επιλέγει να βλάψει τους άλλους και επιλέγει τη βία ως μέθοδο επίλυσης τυχόν διαφορών/προβλημάτων.

5. Μύθος: Τα θύματα προκαλούν τη σεξουαλική παρενόχληση όταν ντύνονται ή ενεργούν προκλητικά. Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Κοίτα πώς είναι ντυμένη! Προφανώς της αρέσει να της σφουρίζουν...»

Γεγονός: Οι βιασμοί ή οι επιθέσεις είναι εγκλήματα που προκύπτουν από τη βούληση του δράστη να ασκήσει δύναμη ή να ελέγξει το άλλο άτομο. Ούτε τα ρούχα ούτε η συμπεριφορά των θυμάτων αποτελούν πρόσκληση για ανεπιθύμητες σεξουαλικές πράξεις ή βία. Ο όποιος εξαναγκασμός ενός ατόμου ενάντια στη θέλησή του σημαίνει κακοποίηση.

6. Μύθος: Το σπίτι μου είναι το φρούριο μου! Κανένας ξένος δεν μπορεί να παρεμβαίνει στην οικογενειακή ζωή μου!

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Μην παρεμβαίνετε στις προσωπικές υποθέσεις άλλων ανθρώπων, κάθε οικογένεια γνωρίζει το καλύτερο για εκείνους».

Γεγονός: Ο ξυλοδαρμός και η παρενόχληση είναι εγκλήματα για τα οποία κανείς δεν πρέπει να σιωπά.

7. Μύθος: Οι άνθρωποι που χρησιμοποιούν βία στις σχέσεις τους, συμπεριφέρονται επιθετικά προς όλους.

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Είναι πολύ ευγενικός και διασκεδαστικός, δεν είναι δυνατόν να της συμπεριφέρεται άσχημα».

Γεγονός: Οι δράστες επιλέγουν σε ποιον να στοχεύουν την επίθεσή τους και αυτή η συγκεκριμένη συμπεριφορά παραπλανά συχνά τους άλλους. Κανείς δεν είναι υπερ άνω υποψίας. Μπορεί στον κοινωνικό περίγυρο να είναι άψογοι, και στο σπίτι βίαιοι.

8. Μύθος: Η ενδοοικογενειακή βία είναι «η απώλεια ελέγχου του δράστη».

Τι σκέφτονται συνήθως οι άνθρωποι: «Ξέσπασε τα νεύρα του/της, δεν μπόρεσε να συγκρατηθεί, το προκάλεσε...»

Γεγονός: Η εξαναγκαστική συμπεριφορά είναι μια επιλογή. Οι άνθρωποι που χρησιμοποιούν βία στο αντίθετο φύλο, το κάνουν για να ελέγξουν τα θύματά τους. Η ενδοοικογενειακή βία είναι άσκηση και επιλογή ελέγχου, όχι η απώλειά του ελέγχου! Οι πράξεις βίας είναι σκόπιμες.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Οι συμμετέχοντες/ουσες κατανοούν τις αρνητικές κοινωνικές συμπεριφορές που συχνά εμποδίζουν τα θύματα να βρουν άμεση βοήθεια. Κάντε ένα παραλληλισμό με την κοινότητα στην οποία ζουν οι συμμετέχοντες/ουσες και βρείτε παρόμοια παραδείγματα. Να επισημανθούν οι πολλές καταστάσεις στις οποίες μπορεί ένα θύμα να πέσει ενδοοικογενειακής βίας. Συζητήστε πώς ένα θύμα μπορεί να βρει βοήθεια και τι είδους βοήθεια υπάρχει (νομική, ψυχολογική, κ.λπ.). Εάν είναι δυνατόν, να αναπτυχθούν εναλλακτικές λύσεις για την καταπολέμηση της βίας και για την παρακολούθηση της στάσης των νέων σχετικά με αυτά τα κοινωνικά περιστατικά.

Δραστηριότητα 3.6 – «Το μήνυμά μας! (Αφίσα για μια εκστρατεία εθελοντών)»

Πριν από την έναρξη αυτής της δραστηριότητας, είναι σημαντικό οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί να γνωρίζουν εκ των προτέρων τα οφέλη του εθελοντισμού και τις βασικές αρχές του.

Χρόνος: 60 λεπτά.

Στόχοι μάθησης: Οι νέοι να γνωρίσουν τις βασικές αρχές του εθελοντισμού. Περιγράψτε τους κύριους τομείς του εθελοντισμού. Δημιουργήστε μια θετική στάση απέναντι στην κοινωφελή εργασία και την προθυμία να συμβάλουν στην κοινωνία. Οι ίδιοι οι νέοι περιγράφουν τα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών δικαιωμάτων που διατυπώνουν σε ένα μήνυμα προς το σύνολο της κοινωνίας. Ενθαρρύνετε την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα των συμμετεχόντων.

Υλικά: ακουαρέλες, μολύβια, πινέλα, χαρτί, στυλό.

Οδηγίες:

- Πριν οι συμμετέχοντες ξεκινήσουν τη δημιουργία της αφίσας, ξεκινήστε μια συζήτηση για τον εθελοντισμό.
- Ερωτήσεις προς συζήτηση:
 - Ποια είναι τα θετικά χαρακτηριστικά της εθελοντικής εργασίας;
 - Ποιου τύπου δραστηριότητες καλύπτει η εθελοντική εργασία;
 - Ποιος μπορεί να γίνει εθελοντής/-ρια;
 - Έχετε καλή εμπειρία και ποιες είναι οι εντυπώσεις σας; Εάν όχι, θα θέλατε να γίνετε εθελοντής/-ρια; Γιατί;
- Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σχηματίσουν ομάδες 3 ή 4 ατόμων.
- Καταγράψτε διάφορα κοινωνικά δικαιώματα σε μικρά φύλλα χαρτιού στα οποία μπορούν να δουλέψουν οι συμμετέχοντες/ουσες

Τα κοινωνικά δικαιώματα είναι:

Το δικαίωμα όλων για ίση μεταχείριση και ζωή χωρίς βία

Το δικαίωμα πρόσβασης όλων στην εκπαίδευση

Το δικαίωμα όλων να είναι υγιείς (πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας)

Το δικαίωμα όλων να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία

Το δικαίωμα όλων να εκφράζουν αυτό που σκέφτονται

Το δικαίωμα όλων για ελεύθερο χρόνο και παιχνίδι

Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή

- Κάθε ομάδα επιλέγει ένα μόνο χαρτί.
- Εξηγήστε τους ότι είναι «εθελοντές/-ριες» που πρέπει να ευαισθητοποιήσουν το κοινό για ένα πρόβλημα - ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα για να αλλάξουν τα υπάρχοντα στερεότυπα και τις αρνητικές στάσεις.
- Για το σκοπό αυτό, πρέπει να δημιουργήσουν μια αφίσα που να προσκαλεί σε δημόσια κινητοποίηση για τη διαχείριση του προβλήματος. Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σκεφτούν ένα κατάλληλο μήνυμα.
- Οι συμμετέχοντες/ουσες ξεκινούν με τη δημιουργία της αφίσας (25 - 30 λεπτά).
- Κάθε ομάδα πρέπει να παρουσιάσει το έργο της στους άλλους και να την αναλύσει.
- Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να συζητούν τα θέματα σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα και τις κοινωνικές ομάδες που δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση σε αυτά.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Αύξηση της ευαισθητοποίησης των νέων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμμετάσχουν σε διάφορες κοινωνικές πρωτοβουλίες. Να επιτευχθεί κατανόηση σε θέματα κοινωνικής ευθύνης και αμοιβαίας συνεργασίας. Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα. Κάντε ένα παραλληλισμό μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών και τα θετικά αποτελέσματα του εθελοντισμού που επιτεύχθηκαν σε αυτές.

Χρόνος: 45 λεπτά

Στόχοι μάθησης: η κατανόηση της διάστασης του φύλου σε αυτό που αναφέρουμε ως βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και της ανισότητας των φύλων, η κατανόηση της έννοιας της προσωπικής αντίληψης της ασφάλειας, των προσωπικών ορίων και της σημασίας της ικανότητας έκφρασης των ορίων μας.

Υλικά: Flipchart, μαρκαδόροι, CONVEY game story 2 <https://notagame.eu/>

Οδηγίες:

Αφού παίξετε τη δεύτερη ιστορία του παιχνιδιού CONVEY, ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να συζητήσουν τι θεωρούν λάθος στη συμπεριφορά του θύματος. Κρατήστε τη συζήτηση στο ελάχιστο και ζητήστε τους να γράψουν μια λίστα με τις ενέργειες που κάνουν τακτικά για να αποφύγουν σεξουαλικές επιθέσεις, την παρενόχληση και την ανεπιθύμητη προσοχή από άλλους. Αυτή πρέπει να είναι μια ατομική λίστα.

Δώστε τους περίπου 5 λεπτά για να γράψουν τη λίστα τους.

Τώρα ζητήστε από το κάθε άτομο να μοιραστεί τη λίστα. Καθώς μιλούν, γράψτε τις ενέργειές τους σε ένα flipchart. Από τη μία πλευρά του flipchart, θα γράψετε τις ενέργειες που γίνονται από τα αγόρια, και από την άλλη πλευρά θα γράψετε τις ενέργειες των κοριτσιών. Μην επαναλάβετε την ίδια ενέργεια δύο φορές στην ίδια στήλη. Μη εξηγείτε ότι έχετε χωρίσει τις στήλες ανάλογα με το φύλο του/της ομιλητή/-ριας.

Όταν όλα τα άτομα έχουν μιλήσει, ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να σχολιάσουν αν κάτι τους κάνει εντύπωση από τις λίστες. Αρχικά θα παρατηρήσουν ότι χωρίσατε τις λίστες με βάση το φύλο του ατόμου που κάνει τις ενέργειες.

Επισημάνετε πώς η λίστα των κοριτσιών είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή των αγοριών. Ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να σχολιάσουν και τις δύο στήλες, αυτό που τους κάνει εντύπωση, τι από αυτά βρίσκουν περίεργα / ασυνήθιστα ή τι από αυτά δεν είχαν σκεφτεί ποτέ.

Το θέμα της συζήτησης είναι να υπογραμμιστεί ο τρόπος με τον οποίο οι γυναίκες αισθάνονται υποχρεωμένες να αναλαμβάνουν τακτικά δράσεις για να αποφύγουν το ανεπιθύμητο ενδιαφέρον των ανδρών και να αισθάνονται ασφαλείς, ακόμα και αν τις περισσότερες φορές οι ενέργειες αυτές μπορεί να γίνονται ασυναίσθητα ή να μην είναι ευχάριστες. Αυτό οφείλεται στη διάσταση βασισμένη στο φύλο των διαφόρων μορφών βίας που διαπράττονται από τους άνδρες εις βάρος των γυναικών.

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Το αίσθημα της ασφάλειας είναι μια από τις βασικές ανάγκες οποιουδήποτε ανθρώπου. Κάθε ένας από εμάς έχει τους δικούς του τρόπους να αισθάνεται ασφαλής και να αναλαμβάνει ανάλογες δράσεις. Αυτό που είναι σημαντικό είναι να μπορούμε να αναγνωρίζουμε τα όριά μας σε καταστάσεις όπου δεν αισθανόμαστε άνετα πια.

Αν πάρουμε για παράδειγμα την προξενική, δηλαδή τη μελέτη της χωρικής απόστασης που κάθε άτομο χρειάζεται να ορίσει μεταξύ αυτού και των άλλων ατόμων, θα παρατηρήσουμε ότι κάποιοι άνθρωποι μπορούν να ανεχθούν μια μικρότερη απόσταση μεταξύ τους και άλλου προσώπου, ενώ άλλοι άνθρωποι νιώθουν άνετοι αν μια μεγαλύτερη απόσταση τους χωρίζει από άλλους ανθρώπους. Τώρα, αυτό εξαρτάται σίγουρα από το πολιτισμικό υπόβαθρο και το πλαίσιο του ατόμου, αλλά και από τις συγκεκριμένες εμπειρίες που έχει ζήσει ο κάθε άνθρωπος.

Στην πράξη, αυτό που μόλις συζητήθηκε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας έχει τέσσερα βασικά σημεία εκμάθησης για εμάς:

1. Κάθε ένας από εμάς αισθάνεται ασφαλής σε διαφορετικές καταστάσεις και πλαίσια και υπό διαφορετικές συνθήκες.

2. Η ικανότητά μας να αναγνωρίζουμε / συνειδητοποιούμε τα όρια μας, από την άποψη του τι δεν μας κάνει να νιώθουμε ασφαλείς, είναι ένα πρώτο βήμα προς την αίσθηση άνεσης και την γνώση του πώς θα φτάσουμε εκεί.
3. Η δυνατότητα έκφρασης των δικών μας ορίων, δηλαδή όταν δεν αισθανόμαστε άνετα πια, είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα προς την επανάκτηση του αισθήματος της ασφάλειας και της άνεσης.
4. Θα πρέπει ταυτόχρονα να μπορούμε να ΡΩΤΗΣΟΥΜΕ το άλλο άτομο με το οποίο αλληλοεπιδράμε για το κατά πόσο αισθάνονται ασφαλείς και άνετοι με μια συγκεκριμένη ενέργεια που μπορούμε να κάνουμε - π.χ. «Είναι εντάξει αν σταθώ τόσο κοντά σε σένα, ή θέλεις να κάνω λίγο πίσω;»
5. Στην κοινωνία μας, μαθαίνουμε τρόπους για την αποφυγή της ανεπιθύμητης προσοχής (ή ενεργειών για να νιώσουμε ασφαλείς) που έχουμε αναπτύξει όλοι από κοινού. Υπάρχει όμως μια εντυπωσιακή ανισορροπία μεταξύ του τι πρέπει να κάνουν οι γυναίκες και τι οι άνδρες για να αισθάνονται ασφαλείς).

Ως τελευταίο σημείο, μπορείτε να ρωτήσετε αν κάποιο άτομο θέλει να σχολιάσει κάποιο από τα σημεία, ή αν κάποιος/α έχει κάποια πρόσθετα σημεία μάθησης.

Μπορείτε να συμπεριλάβετε την έννοια της «συγκατάθεσης/συναίνεσης» στη συζήτηση.

Δραστηριότητα 3.8 - «Ανάλυση του περιεχομένου των παιχνιδιών σε μικτές ομάδες εργασίας»

Χρόνος: 45 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Η αξιολόγηση του αντίκτυπου των στερεοτύπων φύλου στη ζωή τους και πώς σχετίζονται με την ανισότητα, τη σεξουαλική βία και την ενδοοικογενειακή βία.

Υλικά: κουτί, χαρτιά, στυλό / μαρκαδόροι

Οδηγίες: Αυτή η προσέγγιση είναι η πλέον κατάλληλη για την επεξεργασία δύσκολου και σύνθετου περιεχομένου (όπως η περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας). Η διαδικασία περιλαμβάνει επτά βήματα στα οποία οι μαθητές/-ριες ασχολούνται με το περιεχόμενο, αναλύουν τις πληροφορίες και συνθέτουν τις δικές τους ερμηνείες μέσα από μια ποικιλία δραστηριοτήτων:

- ✓ Τα παιδιά παίζουν το CONVEY game story 3 (<https://notagame.eu/>) και παρακολουθούν την εξέλιξη της ιστορίας.
- ✓ Όλη η ομάδα παιδιών χρησιμοποιεί δημιουργικές μεθόδους, όπως η εννοιολογική χαρτογράφηση και αναπτύσσει ένα σκεπτικό για τη δομή του περιεχομένου του παιχνιδιού. Η διάρθρωση μπορεί να είναι η εξής: α) δυνητικά αίτια, β) διασύνδεση με εμπειρίες της πραγματικής ζωής, γ) πιθανές συνέπειες, δ) εναλλακτικές λύσεις που μπορούν να διακριθούν, ε) προοπτικές για το μέλλον. Για αυτή τη θεματική ενότητα, σχηματίζονται ομάδες εστίασης μαθητών/-ριών (1 - 5 μαθητές/-ριες) και κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα συγκεκριμένο έργο που πρέπει να εκτελεστεί μετά την προβολή του παιχνιδιού. Για κάθε εργασία θα πρέπει να επικεντρωθούν και να καταγράψουν τις πιο σημαντικές πληροφορίες που εμπίπτουν στο θεματικό πεδίο που έχουν αναλάβει (για παράδειγμα μια ομάδα πρέπει να γράψει σχετικά με τα πιθανά αίτια).
- ✓ Οι ομάδες αναδιαρθρώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να σχηματίζονται νέες ομάδες αποτελούμενες από τους «ειδικούς» των ομάδων που τους έχει ανατεθεί να επεξεργαστούν ένα συγκεκριμένο θέμα. Ο αριθμός των νέων μελών ομάδας αντιστοιχεί στον αριθμό των ομάδων που δημιουργήθηκαν στο προηγούμενο βήμα για την επεξεργασία των αντίστοιχων μερών του παιχνιδιού.

- ✓ Οι ομάδες συνεργάζονται και προετοιμάζουν μια κοινή παρουσίαση όπου κάθε «εμπειρογνώμονας» αναλαμβάνει ένα συγκεκριμένο μέρος.

Ερωτήσεις για συζήτηση (αν χρειάζεται)

- Υπάρχουν διαφορετικά είδη ενδοοικογενειακής βίας: ποια νομίζετε ότι είναι αυτά;
- Οι περιπτώσεις αυτές αντιπροσωπεύουν σενάρια πραγματικής ζωής;
- Πόσο συχνά νομίζετε ότι συμβαίνουν αυτές οι καταστάσεις;
- Ποιες είναι οι αιτίες της ενδοοικογενειακής βίας;
- Ποιες είναι οι συνέπειες της βίας;
- Εάν ήσαστε σε βίαιη σχέση, πού θα πηγαίνατε ή / από ποιον θα ζητούσατε βοήθεια;
- Εάν ένας φίλος/μία φίλη σας ήταν σε μια βίαιη σχέση, τι θα κάνατε; Τι θα του/της λέγατε;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Τι μάθατε από αυτή τη δραστηριότητα; Κερδίσατε κάτι που θα μπορούσατε να εφαρμόσετε στη ζωή σας και στις σχέσεις σας;

Είναι σημαντικό να τονίσετε τα εξής:

- Η βία δεν είναι ΠΟΤΕ ο κατάλληλος τρόπος αντίδρασης στη βία
- Η ενδοοικογενειακή βία είναι ένα πρότυπο επιθετικών, απειλητικών και ελεγκτικών συμπεριφορών που ένα άτομο χρησιμοποιεί εναντίον άλλου προκειμένου να κερδίσει ή να διατηρήσει την εξουσία στη σχέση. Ο δράστης συμπεριφέρεται σκόπιμα με τρόπους που προκαλούν φόβο, υποβάθμιση και ταπείνωση με στόχο τον έλεγχο του άλλου ατόμου. Μπορεί να απειλεί να χρησιμοποιήσει ή να χρησιμοποιήσει πραγματικά σωματική βία. Η κακοποίηση μπορεί να είναι σωματική, σεξουαλική, συναισθηματική και ψυχολογική.
- Μια βίαιη σχέση μπορεί να περιλαμβάνει απειλές, σωματική βλάβη, πράξεις εκφοβισμού, ταπείνωση και απομόνωση. Η κακοποίηση μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια μιας σχέσης, ενώ το ζευγάρι χωρίζει ή μετά τη λήξη της σχέσης.
- Ο σκοπός της ενδοοικογενειακής βίας είναι για έναν σύντροφο ή πρώην σύντροφο να εγκαθιδρύσει και να ασκήσει εξουσία και έλεγχο στο άλλο άτομο.
- Η βία μπορεί να συμβεί τόσο στην πραγματική ζωή όσο και στο διαδίκτυο (online), και πιο συγκεκριμένα, η σεξουαλική, συναισθηματική και ψυχολογική κακοποίηση μπορούν επίσης να συμβούν στο διαδίκτυο (τέτοιες μορφές κακοποίησης περιλαμβάνουν: διαδικτυακή παρακολούθηση - stalking, διαδικτυακή παρενόχληση).

4. Δραστηριότητες γνωριμίας ("Icebreakers")

Οι δραστηριότητες γνωριμίας ("Icebreakers") είναι παιχνίδια ή δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την επικοινωνία και τη συμμετοχή σε όλες τις ομάδες, ιδιαίτερα τις νέες ομάδες. Οι δραστηριότητες δεν είναι υποχρεωτικές και δεν αποτελούν μέρος των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του εργαστηρίου, αλλά συνιστάται να έχετε κάποια χαλαρά, διασκεδαστικά παιχνίδια / δραστηριότητες στην αρχή μιας ομαδικής συνάντησης. Οι δραστηριότητες γνωριμίας αναμένεται να συμβάλουν στην οικοδόμηση της ομάδας. Για να πάρετε κάποιες ιδέες για τέτοιου είδους δραστηριότητες, παρέχονται παρακάτω παραδείγματα. Συνιστάται ιδιαίτερα στον/στην εκπαιδευτικό να χρησιμοποιήσει τουλάχιστον μια δραστηριότητα κατά την πρώτη συνάντηση με τους/τις μαθητές/-ριες. Εναπόκειται στον/στην εκπαιδευτικό, εάν στην αρχή της κάθε συνάντησης με τους/τις μαθητές/-ριες θα χρησιμοποιηθεί μια τέτοια δραστηριότητα.

Δραστηριότητα - Icebreaker 1

Υλικά: Ένα πακέτο marshmallows (θα χρειαστείτε ένα για κάθε μικρή ομάδα 3 ατόμων), σπαγγέτι, σχοινί (1 μέτρο ανά ομάδα των 3), ένα μέτρο κολλητική ταινίας ανά ομάδα 3 ατόμων

Καλέστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε μια δραστηριότητα γνωριμίας, που ονομάζεται "Marshmallow Challenge".

Στόχος: οι ομάδες πρέπει να φτιάξουν μια ψηλή κατασκευή που να υποστηρίζεται χωρίς στήριγμα με 20 σπαγγέτι, ένα μέτρο κολλητικής ταινίας, ένα μέτρο σχοινί και ένα marshmallow. Το marshmallow πρέπει να είναι στην κορυφή. Η δομή πρέπει να στέκεται χωρίς στήριγμα, έτσι δεν μπορεί να αγγίξει κανένα τοίχο, δεν μπορεί να κρέμεται από οπουδήποτε. Έχουν 7 λεπτά για να το κάνουν.

Το παιχνίδι θα είναι χρήσιμο για να φτάσει η ομάδα σε ένα δημιουργικό πλαίσιο σκέψης, το οποίο θα χρειαστεί κατά τη διάρκεια της συνάντησης.

Δραστηριότητα - Icebreaker 2

Βρείτε το δίδυμο σας (δραστηριότητα που εστιάζει στις ομοιότητες και όχι στις διαφορές)

Αυτό το παιχνίδι παίζεται σε γύρους και σε κάθε γύρο τα μέλη της ομάδας πρέπει να βρουν το δίδυμό τους και να τον/την ρωτήσουν 3 ή 4 ερωτήσεις. Ο/η εκπαιδευτικός δίνει οδηγίες για το πώς κάθε άτομο θα βρει το δίδυμό του σε κάθε γύρο, για παράδειγμα:

Γύρος 1- Βρείτε κάποιον με το ίδιο ύψος με εσάς,

Γύρος 2 - Βρείτε κάποιον που του αρέσει να ξυπνάει το πρωί,

Γύρος 3- Βρείτε κάποιον που του αρέσει ο ίδιος τύπος μουσικής με εσάς κλπ.

Όταν όλοι βρουν το δίδυμό τους, ρωτούν ο ένας τον άλλον 3 ή 4 ερωτήσεις (για παράδειγμα: πώς θα ξόδευες τα τελευταία 10 ευρώ που θα είχες; Ποιο ήταν το πιο χαρούμενο πράγμα που σου συνέβη; Πού θα ήθελες να ταξιδέψεις; κτλ.)

Δραστηριότητα - Icebreaker 3

Παιχνίδι χαρτιού υγείας (προετοιμάζει το έδαφος ώστε οι μαθητές/ριες να νιώσουν άνετα να μοιραστούν τις προσωπικές τους απόψεις, που θα ζητηθεί αργότερα στις δραστηριότητες)

- Δώστε ένα ρολό χαρτιού υγείας στην ομάδα και ζητήστε τους να κόψουν **αυτό που χρειάζονται**. Δίχως περαιτέρω εξηγήσεις.
- Όταν είναι έτοιμοι πείτε στην ομάδα ότι, καθώς περπατούν γύρω από το δωμάτιο, κάθε άτομο πρέπει να πει ένα γεγονός ή κάτι για τον εαυτό τους για κάθε τετράγωνο του χαρτιού τουαλέτας που πήραν.

Δραστηριότητα - Icebreaker 4

Παιχνίδια παζλ (δείχνει την πληθώρα των ταλέντων και την πολυπολιτισμικότητα με οπτικό τρόπο)

Δώστε στους συμμετέχοντες ένα κενό κομμάτι παζλ (κόψτε ένα κουτί σε κομμάτια παζλ). Κάθε άτομο γράφει στο κομμάτι μια ικανότητα που μπορεί να συνεισφέρει στην ομάδα. Στη συνέχεια συναρμολογούν το παζλ και έτσι μπορούν να δουν ότι όλοι συνεισφέρουν στο σύνολο.

Δραστηριότητα - Icebreaker 5

Χαμένος Ναυαγός (Marooned Game) (Αυτή η δραστηριότητα βοηθά τους/τις μαθητές/-ριες να μάθουν για τις αξίες και τον τρόπο που χρησιμοποιούν οι άλλοι για την επίλυση προβλημάτων και προωθεί την ομαδική εργασία).

Είστε αποκλεισμένοι σε ένα νησί. Ποια πέντε αντικείμενα (μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διαφορετικό αριθμό, όπως επτά, ανάλογα με το μέγεθος της κάθε ομάδας) θα είχατε φέρει μαζί σας αν ξέρατε ότι υπήρχε πιθανότητα να χαθείτε σε αυτό το νησί; Σημειώστε ότι επιτρέπονται μόνο πέντε αντικείμενα ανά ομάδα, όχι ανά άτομο. Οι μαθητές/-ριες μπορούν να γράψουν αυτά τα αντικείμενα σε ένα flipchart και στη συνέχεια να συζητήσουν και να εξηγήσουν τις επιλογές τους με όλη την ομάδα.

Δραστηριότητα - Icebreaker 6

Κάποιες λεπτομέρειες για σένα και μένα... (προετοιμάζει τους/τις μαθητές/-ριες για να αισθανθούν άνετα να μοιραστούν προσωπικές τους απόψεις, που θα ζητηθεί αργότερα στις δραστηριότητες)

Δώστε ένα φυλλάδιο σε κάθε άτομο για να συμπληρώσει τις δηλώσεις. Όταν τελειώσουν, μαζέψτε τα και διαβάστε δυνατά τυχαία μερικά από αυτά. Οι μαθητές/-ριες προσπαθούν να μαντέψουν ποιος είτε τι.

Συμπληρώστε τις ακόλουθες δηλώσεις ή όσες θέλετε

- Είμαι μοναδικός/η γιατί ...
- Ποτέ δεν είχα ...
- Μου αρέσει όταν ...
- Μου αρέσει να ...
- Πιστεύω έχω το καλύτερο ...
- Ποτέ δεν θα ...
- Η ιδέα μου για την ομορφιά είναι ...
- Το καλύτερο πράγμα που έκανα ποτέ για φίλο μου είναι ...
- Ο καλύτερος τρόπος για να χαλαρώσω είναι ...
- Ένωσα ένοχος/η όταν...
- Το πιο αστειό πράγμα που μου συνέβη ποτέ ήταν ...
- Το μεγαλύτερο πράγμα που έκανε φίλος μου για μένα ήταν ...
- Η χειρότερη στιγμή της ζωής μου ήταν όταν ...
- Η πιο σημαντική απόφαση που πήρα στη ζωή μου ήταν ...
- Το πιο απίστευτο πράγμα ...
- Το πράγμα που με κάνει να γελάω είναι ...
- Δεν υπάρχει τίποτα που μου αρέσει περισσότερο από ...
- Σκέφτομαι τη ζωή ως ...

Δραστηριότητα - Icebreaker 7

Μιλήστε σαν εμπειρογνώμονας

Οι μαθητές/ριες καλούνται να μιλήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο ως εμπειρογνώμονες για κάποιο θέμα χωρίς να κάνουν μεγάλες παύσεις ή ήχους όπως "ααααα ..." ή "χμμμ". Κάθε μαθητής/ρια μπορεί να επιλέξει να μιλήσει για οποιοδήποτε θέμα. Η μεγαλύτερη σε διάρκεια ομιλία κερδίζει.

Δραστηριότητα - Icebreaker 8

Απίστευτες φανταστικές Ιστορίες (προετοιμάζει τους/τις μαθητές/ριες να είναι ανοιχτοί/ές για συζήτηση και να είναι δημιουργικοί/ές)

Ο/η εκπαιδευτικός ξεκινά να διηγείται μια ιστορία με μια φράση που τελειώνει με τη λέξη «ΞΑΦΝΙΚΑ». Ο/η επόμενος/η μαθητής/ρια πρέπει στη συνέχεια να συνεχίσει την ιστορία τελειώνοντας με μια φράση που τελειώνει με τη λέξη «ΞΑΦΝΙΚΑ». Συνεχίστε την ιστορία μέχρι να συμμετάσχουν όλα τα άτομα. Η ιστορία αποκτά ενδιαφέρον καθώς κάθε μαθητής/ρια προσθέτει την δική του πρόταση.

Ηχογραφήστε την ιστορία και ακούστε την ξανά. Για παράδειγμα; «Χθες πήγα στο ζωολογικό κήπο και πέρασα το περίβλημα όπου βρισκόταν ένας ελέφαντας όταν ΞΑΦΝΙΚΑ...»

Δραστηριότητα - Icebreaker 9

Η αυτοβιογραφία μου σήμερα και αύριο

Στόχοι: Οι συμμετέχοντες/ουσες να προβληματιστούν σχετικά με τις δεξιότητες που διαθέτουν και πώς μπορούν να τις βελτιώσουν. Να επισημανθεί το κίνητρο κάθε ατόμου για εξέλιξη. Ενθάρρυνση της συνεχούς εκπαίδευσης στα πανεπιστήμια. Να βελτιωθούν οι πρακτικές δεξιότητες των συμμετεχόντων/ουσών για να φτιάξουν το βιογραφικό τους.

Αριθμός συμμετεχόντων: 5+

Διάρκεια δραστηριότητας: 45-60 λεπτά.

Υλικά: Χαρτί A4, στυλό

Οδηγίες:

- Δώστε στους/στις συμμετέχοντες/ουσες τα τυπωμένα φυλλάδια με τις επιλογές «Η αυτοβιογραφία μου σήμερα» και «Η αυτοβιογραφία μου αύριο»
- Εξηγήστε ότι πρέπει να συμπληρώσουν και τα δύο έντυπα
- Όταν τελειώσουν, ξεκινήστε μια συζήτηση. Η συζήτηση θα εστιάσει στις αντιλήψεις των συμμετεχόντων/ουσών για τον εαυτό τους και το πώς βλέπουν τους εαυτούς τους στο μέλλον - πού θα συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους, ποια είναι τα σχέδιά τους για την επαγγελματική πραγμάτωση, πώς θα τα επιτύχουν κλπ.

Η αυτοβιογραφία μου σήμερα:

1. Όνομα, Επίθετο:
2. Ημερομηνία Γέννησης:
3. Τόπος γέννησης:
4. Διεύθυνση:

5. Οικογένεια (μητέρα, πατέρας, αδερφός/η):

6. Εκπαίδευση:

- Πού έχω πάει σχολείο:
- Πού πηγαίνω σχολείο σήμερα:
- Ποιο είναι το αγαπημένο μου μάθημα:
- Πόσες γλώσσες μιλώ:

7. Δεξιότητες:

- Μπορώ να δουλέψω με έναν υπολογιστή:
- Τι κάνω για αθλητισμό:
- Τι είδους μουσικό όργανο παίζω / χόμπι:
- Άλλο:

8. Χαρακτηριστικά:

- Ποιες είναι τα θετικά μου χαρακτηριστικά:
- Αυτό που θέλω να αλλάξω στον εαυτό μου:
- Τι μου αρέσει να κάνω στον ελεύθερο μου χρόνο:

9. Το μέλλον μου

- Τι θέλω να γίνω όταν μεγαλώσω:

Η αυτοβιογραφία μου αύριο

1. Όνομα, Επίθετο:

2. Ημερομηνία Γέννησης:

3. Τόπος γέννησης:

4. Διεύθυνση:

5. Οικογενειακή κατάσταση: παντρεμένος/η, ανύπαντρος/η

6. Παιδιά:

7. Εκπαίδευση:

- Σχολείο:
- Πανεπιστήμιο:

10. Επάγγελμα:

- Τι δουλειά κάνω και που δουλεύω;

11. Χαρακτηριστικά:

- Ποιες είναι τα θετικά μου χαρακτηριστικά:
- Αυτό που θέλω να αλλάξω στον εαυτό μου:
- Τι μου αρέσει να κάνω στον ελεύθερο μου χρόνο:

12. Το παρελθόν μου

- Τι με βοήθησε να γίνω αυτό που είμαι σήμερα:

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- τι σημαίνει να έχουμε ένα "όραμα" για αυτό που θέλουμε να γίνουμε - ένας καθορισμένος στόχος για την προσωπική πρόοδο
- Για να προκαλέσουμε την ενεργή σκέψη και την ανάπτυξη ιδεών - με ποιο τρόπο θα επιτύχουμε αυτή την αλλαγή - μετάβαση σε ένα υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης, προσόντα σε ένα συγκεκριμένο τομέα, εκμάθηση γλωσσών, ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων κλπ.
- Εξηγήστε τη διαφορά μεταξύ των στόχων και των μέσων επίτευξης των στόχων.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Δεξιότητες για να ορίσουν προσωπικούς και επαγγελματικούς στόχους, εκφραστικές δεξιότητες, και οραματισμός του βιογραφικού τους. Ενθάρρυνση δημιουργικής έκφρασης.